KGL. MAGYAR FERENC EGYETEMI KÖNYVTÁR
KAPOSVÁR

III. ÉVFOLYAM 28. SZÁM — BUDAPEST, 1943. JÚLIUS 7.

MAGYAR FUTÁR

RAJNISS FERENC LAPJA

ÁRA: 24 FILLÉR

PÁNCÉLOSOK ELŐRE!

SEBESÜLTEK A

A Magyar Futár eredeti képsorozata

A bajtársi segítség, a nagy célokért vérző és szenvedő katona megmentése a legnemesebb feladat a csatamezőkön s a harcosok, a sebesültszállítók, ápolók és orvosok hősisége, halhatatlan emberi éposz a háború történetében. Amikor kiesik a fegyver a sebesült kezéből, minden gondoskodás, részvét, segítő szándék és önfeláldozó szeretet az övé s az ő megmentésére irányul. Nehéz, küzdelmes munka a sebesültek elszállítása a tűzvonalból, de családok, szülők, hitvesek és gyermekek köszönik a megmentett katonaéletet az egészségügyi szolgálat névtelen hőseinek . . .

↑ **AKI NEM TÁVOZIK A TŰZVONALBÓL**
A szovjetgolyó csak véres csíkot húzott az ifjú tiszt homlokára. Bekötözik a helyszínen s tovább teljesíti kötelességét a kemény katona

VESZÉLYES VÁLLSEBET KAPOTT A FIATAL HARCOS. A lövészárok mögött, egy kis mélyedésben kapja az első segélyt →

SEBESÜLTSZÁLLÍTÓK
súlyos tűzben kúsznak előre az éjjeli harcot vívó rohamcsapathoz →

AZ ELSŐ SEGÉLY EGY GRÁNÁTTÖLCSÉRBEN
Az ágyúk tüze világít s minden könnyelmű mozdulat halált jelent . . . ↓

MÉGIS MEGMENTETTÉK! . . . A sebesültet beviszik a földalatti segélyhelyre és . . . ↓

. . . a gondos vizsgálat néhány perce után, az ájult bajtárs megkapja az életmentő injekciót ↓

IZ OVJET FRONTON

† AZ ILMEN-TÓNÁL, a mocsarakon át „iszapszánkón" szállítják a sebesültet a kötözőhelyre . . .

← A LELÖTT NÉMET VADÁSZREPÜLŐ súlyos lábsebét vizsgálja az orvos a front mögötti segélyhelyen. Bajtársa cigarettával enyhíti a sebesült fájdalmait . . .

† EMBERTELEN NEHÉZSÉGEK KÖZÖTT szállítják el az őserdős frontszakaszról a sebesült bajtársat, őrök vigyázattal szenvedéseire . . .

. . . elszállítani a sebesültet az élet és az egészség légi útján, — hazafelé . . . ↓

A KUBÁN HÍDFŐNÉL gumicsónakokon szállítják a sebesülteket a biztonságos partra, †

. . . ahol a kötözőhely mellett mindig készen áll a gólya-repülőgép, ↓

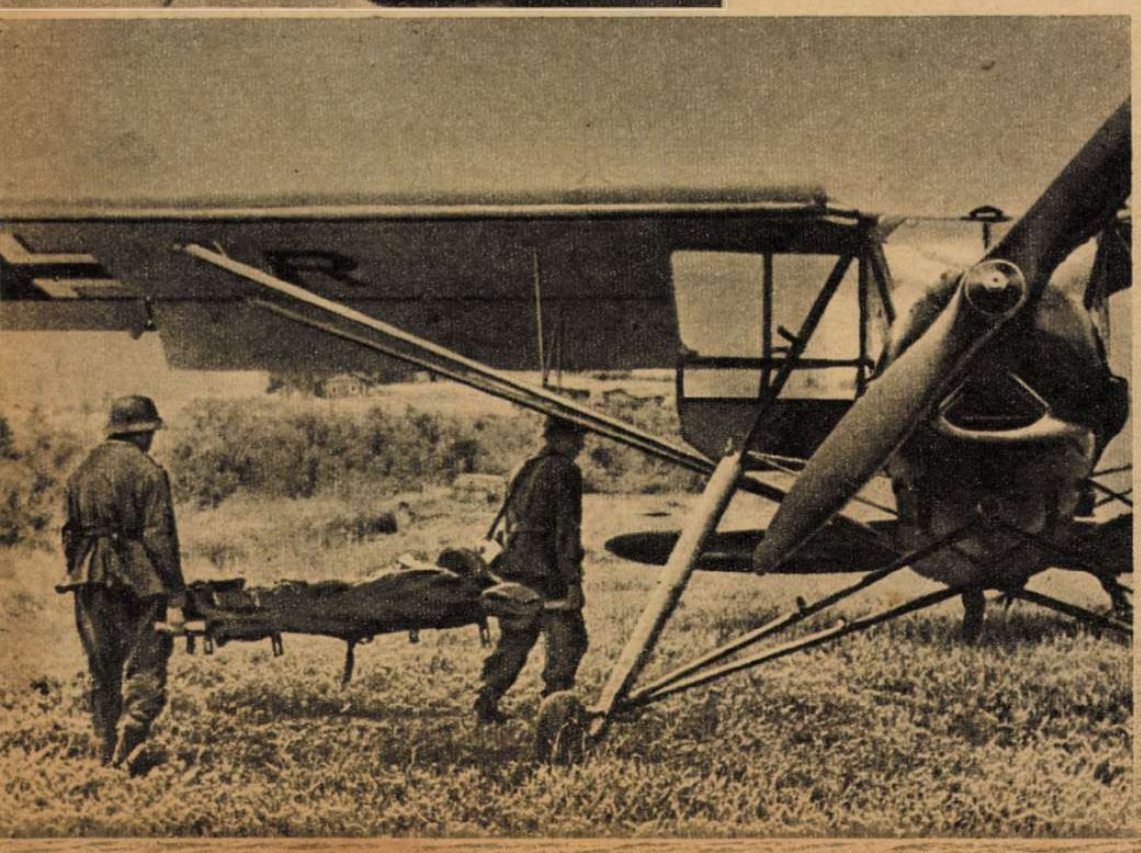

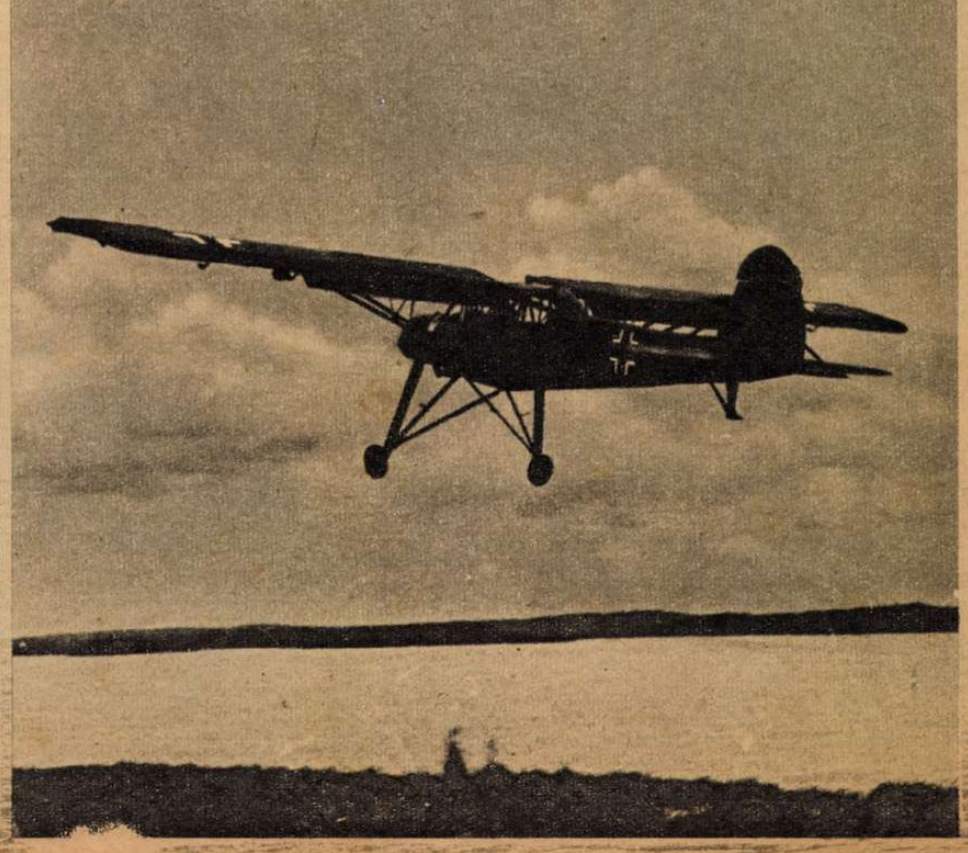

TÜZEK AZ OCEÁNON

Egy angol szállítóhajó elsülyesztése az izlandi vizeken

TÁMADÁS! KILÖNI A TORPEDÓT!
A víz alatt haladó búvárnaszád torpedója, egyetlen biztos és nyugodt mozdulatra elhagyja a csövet s rohan az angol hajó felé . . .

HALÁLCSÍK A TENGEREN! A rohanó torpedó alig láthatóan felborzolja karcsú teste fölött a víz felszínét →

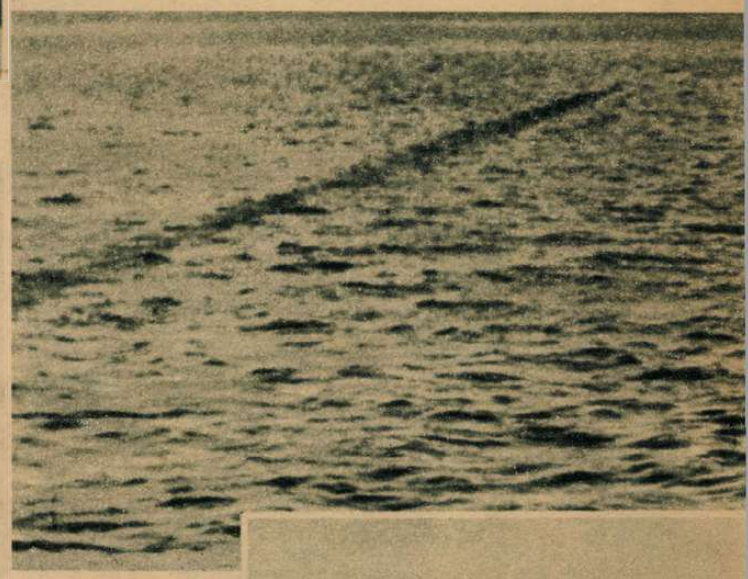

← KEGYELEMLÖVÉSEKET zúdít a fedélzeti ágyú az angol hajóra

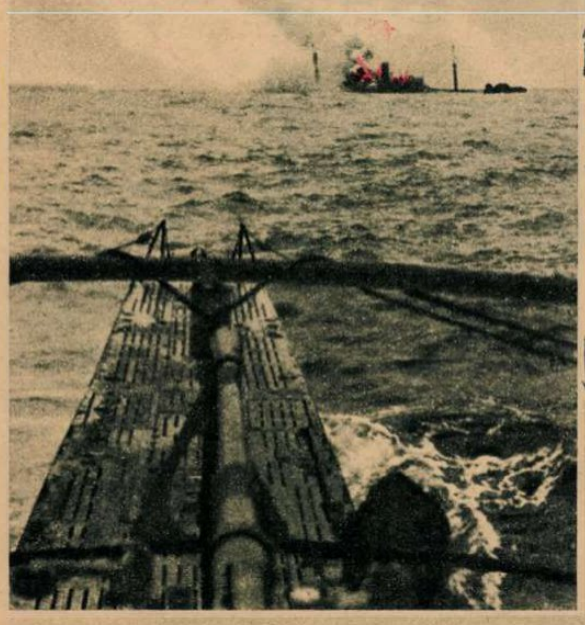

A TENGERALATTJÁRÓ felemelkedett a víz alól s a legénység izgatottan figyeli az eredményt...

← MEGRÁZÓ A FELTÁRULÓ KÉP. Tűz és füst jelzi a pontos torpedótalálatot, de a hajó még nem süllyed

STRELOW lovagkeresztes kapitány örül az eredménynek . . .

...s a lőszerszállítmány felrobbanása az égig vágja a felkavart vízoszlopot →

AZ ÉGŐ OLAJ POKLÁBAN, az óceán mélyére süllyed az az angol szállítóhajó . . .

HÉTRŐL HÉTRE

A hét

története zúg, kavarog ezer rikító színben, betűk és hangok félelmetes áradatában s aki csak figyel, hogy rárögzítse a híreket agyának szürke hártyájára, bizony jobban elfárad, mintha kétkézi munkába ölné figyelmét és gondját. Elsuhanó pillanat a hét, a mindenség örökkévalóságában, kezdetén és végén átrohannak az események, korlátait csak az emberi pihenés biztosítására rajzolták a semmire, s határkövei láthatatlan kavicsok életünk útjának szegélyén. Elperdül a hét nap s néhány esztendő mulva senki sem tudja már, hogy mikor volt és mit gyötrődtünk, láttunk 168 rövid órájában. S így van jól, hogy felejtünk, mert különben széthullana az emberi értelem és az emlékezőképesség a reájuk rakodó kis és nagy tudalmak roppant terhétől. Mi történt a héten? — kérdezzük önmagunktól a pihenés rövid perceiben, napsütéses, sötétzöld koronája alatt a budai fáknak s a végigolvasott hírek, címszavak és egybefoglalások összevisszasága rendetlen és beláthatatlan sorokban hömpölyög emlékezetünkbe. Mi fontos? Mi lényegtelen? Ki tudja megmondani? Országok, népek, emberek kis és nagy dolgai, rémület, halál, születés, hősi kiállás, gazság, kicsinyes játék, komoly munka, bátor erőfeszítés, lusta oldalgás, panasz, öröm, harag, gyűlölet, torz vigyor s a csunyát is megszépítő emberi derű, — mind-mind beletartoznak az élet elámító táncába, csakúgy mint a sárguló termés a földön s a nap tüzes korongja az égen. Az évszázad árja taszít, vagy visz bennünket valamerre s hetekben mérjük az időt. Világok fordulását mérjük, leírhatatlan szenvedését százezreknek s a figyelmünk megakad csodálatos kicsiségeken. Korszakok harcosai vagyunk s emberei a hétköznapoknak. De talán századok titkos értelmére is gyönge fényt hullat egy futó hét története, vagy legalább segít önmagunk rejtélyét — megsejteni...

Az elmúlott hét?...

Hogy is volt csak? Próbáljuk összegezni, mostmár ujság, betű, adat nélkül, künt a budai hegyek között, lustán, sorrend nélkül, ahogy éppen eszünkbe jut. Mit is olvastunk?... Igen, először Köln bombázása. Felejthetetlen. A háború biztosan kegyetlenebb formákat ölt. Ki tudja mi lesz... A livornói székesegyházat is szétbombázták az angolszászok... A párisi rendőrfőnököt lelőtték... Egy hosszúnevű perui diplomata New-Yorkban leugrott a 21-ik emeletről s az életét ilyenformán megrövidítette... Bulgáriában mozgósitották a cigányokat az aratásra. Nem rossz ötlet. És ugyancsak Bulgáriában elfogtak egy zsidó kommunista bandát s közülük a harcban hetet agyonlőttek. Volt még valami, de hiába keresgélek utána, talán később... Rendova szigetén nagy csata dúl az amerikaiak és a japánok között. Lesz invázió? Hét helyen lehet invázió. Bármelyik pillanatban. Invázió itt, invázió ott, invázió sehol, invázió mindenütt. Majd meglátjuk... Németországban eddig 1 millió lakás pusztult el a légi terrortámadások során. Sok... Sok a panasz a pesti taxik miatt. Az egyik ujság azt írta, hogy a taxi utasszállításra való. Érdekes... Athéni fürdőhelyet bombáztak az amerikaiak. Asszonyok és gyermekek pusztultak el... A nyári meleg miatt beszüntették a katyni tömegsírok feltárását... A budai hegyekben félévig feküdt egy öngyilkos nő. Selyemsálra akasztotta fel magát. A zsebében 12 fillér volt... A villamosjegy nem drágul meg... Algirban tüntettek a kiszabadított kommunisták s Tanger elfoglalását követelték... Amerikában leszállították a húsadagot. A detroiti négerek tovább lövöldöznek. Az emigráns szerb kormány viszont engedelmeskedett a szovjetnyomásnak és átalakult. Jelenleg négy miniszterelnöke és két hadügyminisztere van az új kormánynak. A Rivels család Budapestre érkezett és minden este fellép a Fényes cirkuszban...

A héten

érkezett a hír, hogy Wallace, az Egyesült Államok alelnöke közönséges orvfecsegőnek és szabotálónak nevezte Jones kereskedelmi minisztert. A békítési eljárás megindult... Uruguayban viszont egy képviselő megverte a parlamentben az egészségügyi minisztert, de amikor már a dühös képviselő revolvert húzott elő, a hadügyminiszter lefogta s megvédte az egészségügyi miniszter egészségét... Megvan, amit elfelejtettem! Szófiában az elfogott hazárd kártyajátékosokat megkötözve viszik végig a városon és internálják őket egy tengeri szigetre. De ott sem kártyázhatnak... Londoni hírek szerint 10.000 angol nő kanadai katonákhoz ment férjhez és Wavell lordi rangot kapott... Egy olasz milicistának most született meg a 22-ik gyermeke. A derék katona 760 lirát küldött örömében a fasiszta párt főtitkárának, jótékony célra... Churchill beszédet mondott s kijelentette, hogy a végletekig fokozza a légitámadást, mire a levelek lehullanak... Valahol Németországban egy ismert sebész agyszélhűdést kapott operáció közben. A halott orvos helyett a felsége fejezte be sikeresen a nehéz műtétet... A Balaton vize 20 fokos, jelenti a sajtó... Apropos: Balaton, — valamelyik Krauszt, a budapesti élelmiszerjegy zugbörze főnökét lefogta a rendőrség. A házkutatásnál kiderült, hogy selyemharisnyagyüjteménye is volt... A moszkvai Pravda panaszkodik, hogy vészesen csökken az ipari termelés Szovjetoroszországban... A Reuter azt jelenti, hogy Roosevelt, Sztalin és Churchill találkozója rövidesen esedékes... Rooseveltet a szenátusban háromszor egymásután leszavazták... Csehországban egy méhraj szétzavarta a labdarúgómérkőzést. Több játékost a mentők a kórházba szállítottak... Filmet készítettek a vizibolhák születéséről... Az angol parlamentben egy képviselő interpellált az indiai korbácsütések megszüntetése tárgyában. Amery miniszter nem adott választ... Chandra Bose Szingapurba érkezett a hindu szabadságharc megszervezésére... A finn parlament a nyár folyamán sem szakítja meg munkáját s tovább ülésezik... Moglein József, magyar levente, fuldokló bajtársát embertelen erőfeszítéssel kimentette a vízből s hőstette után tüdőrepedésben meghalt... A keleti fronton a növekvő feszültség még nem robbant ki... Ennyire emlékszem kívülről, szabadon s az élet szakadékainak és összefüggéseinek borzongásával a budai fák között, — a hét történetéből...

Jeruzsálemből

jelentik, hogy az arab kereskedők egyesülete egy hosszú, részletes emlékirattal lepte meg az angol hatóságokat, amelyben a tények és az adatok halmazával bizonyították az elkeseredett őslakók, hogy a beözönlött zsidók tervszerűen tönkreteszik a régi, megbízható cégeket, magukhoz kaparintják lelkiismeretlen módszerekkel a gazdasági irányítást s az arabs nép jogos önvédelmét legújabban úgy akadályozzák meg, hogy „névlegesen szereplő" s a fajtájukat eláruló, züllött egyedek bevonásával, — „látszatra arab részvénytársaságokat alapítanak..." Az angol bankárok támogatják a tiszta vonalakat elmosó, furfangos játékot, mert a zsidókban készséges segítőtársakra akadnak az őslakosság kizsákmányolásához és politikai ellenőrzéséhez. Az új részvénytársaságok nagyhangúan hazafiasak, vezetői szidják az idegeneket, szívesen pénzelik a függetlenségi sajtót, rejtelmesen beszélnek a szabadság óráról és a jobb jövendőről, sürgetik az összetartást, a békét, a felebaráti szeretetet, bölcs idézeteket rebegnek a Koránból a szélsőségek ellen, csak a nemzeti ipar és a nemzeti kereskedelem életjogát ismerik el s ennek az egész színpadias, ripacs beállításnak rejtő függönyei mögött, kíméletlen céltudatossággal bonyolítják le a tömény zsidó üzleteket... A jóhiszemű kisemberek nem tudják, hogy kit támogatnak, mert az előtérben a megvásárolt arabs strohmanok kurjongatnak tetszetős szólamokat s esküdöznek Allah szakállára, hogy az üzlet tiszta, százszázalékos — mohamedán vállalkozás, miközben a jordán besepri a busás hasznot s koncot dob jövedelméből fizetett csatlósainak... Az arab kereskedők elhatározták, hogy feketelistát állítanak össze az álcázott zsidó részvénytársaságokról, népük felvilágosítására és a bűnös üzelmek leleplezésére. Sírnivalóan becsületesek és az igazság egyszerű győzelmében hívők ezek az arabs hazafiak, — ott Palesztinában...

A bizonyíték!

Álomba ringató mesét eleget olvashatunk arról, hogy nincs is nemzetközi zsidóság, csak elvakult dühös, szélsőséges antiszemiták vannak, akik a szegény és szerény izraelitákat világhatalomra törő összeesküvőknek rágalmazzák. A hét legnagyobb szenzációja az új berlini Fehér könyv, amelyben Páris, Varsó és Brüsszel külügyminisztériumainak titkos okmányait tették közzé a németek, a háborús felelősség kérdésének megvilágítására. Ebben a világraszóló gyüjteményben benne van Potocki washingtoni lengyel nagykövet 1938 február 9.-éről keltezett bizalmas jelentése a varsói kormányhoz, amelyből örök emlékezetül idézzük a következő történelmi mondatokat: „A zsidók nyomása az Egyesült Államokra és a kormányzatra, egyre hatalmasabb lesz. Hull és Dunn társaságában folytatott beszélgetéseimből megállapítottam, hogy a zsidókat jelenleg pánikhangulat uralja s ők az előharcosai a háborús szellem megteremtésének, háborúba dönteni az egész világot s felidézni az általános katasztrófát... Ennek előfeltétele a világ két táborra való osztása: a fasiszta és a demokrata táborra." „A demokrata oldalhoz számítják: Angliát, Franciaországot, az Egyesült Államokat s egyazon terv alapján, Szovjetoroszországot..." „A zsidó sajtó képviselőivel folytatott megbeszélések során ismételten beleütköztem abba a könyörtelen és elszántan képviselt álláspontba, hogy a háború elkerülhetetlen..." Potocki nagykövet megdöbbentő jelentésében már 1938 elején figyelmeztette a varsói lengyel kormányt arra, hogy a befolyásos amerikai zsidók, „a demokráciát és kommunizmust, izzó gyűlöletükben, egy fazékba keverik" — és hogy „propagandájukban minden eszközt felhasználnak az államok közötti egyetértés és jóviszony meghiúsítására..." Így írt Potocki lengyel nagykövet 1938-ban és 1943 nyarán már megcáfolhatatlanul tudjuk, hogy — igaza volt!...

HONVÉDNAP

Csendben, komoly időkhöz illő méltósággal ünnepelte az ország a honvédséget, az emlékezés és a jobb jövő ünnepnapján

CZAPIK GYULA, AZ ÚJ EGRI ÉRSEK palotája erkélyéről üdvözli a beiktatási ünnepségre összegyűlt közönséget.

Budapest Helyőrsége a „Honvédnapon" megkoszorúzza az „Ismeretlen Katona" emlékkövét

SZÁSZ LAJOS közellátási miniszter rádióbeszédben tájékoztatta az ország közönségét a felemelt fejadagok jelentőségéről

UTÁSZ EJTŐERNYŐS SZÁZAD HÁZAT ÉPÍTETT EGY HADIÖZVEGYNEK

A század parancsnoka ünnepélyes szavakkal emlékezik meg az elesett Luttenberger Gyula őrmesterről.

Az ejtőernyősök dísz-szakasza

A házépítő ejtőernyősök

A város polgármestere átadja a házat a hadiözvegynek és két kislányának

A „MAGYAR HAZASZERETET ÉS ÁLDOZATKÉSZSÉG KASSAI OLTÁRA", amelyet a Pro Hungária Nők Világszövetségének kassai szervezete állított fel. Az oltárt dr. Madarász István megyéspüspök áldotta meg.

MEGKEZDŐDÖTT A MAGYAR ARATÁS...

A Budapesten tartózkodó spanyol újságírók meglátogatták Ullein-Reviczky Antal sajtófőnököt →

← FANNI LUUKKONEN Magyarországon üdül... A finn lotta-szervezet főnökasszonyát az Egyesült Női Tábor fogadta a pályaudvaron

KÉPHÍRADÓ

A Balaton második legnagyobb hajóját a BSE 50-es „tengeri cirkáló"-ját most avatták fel a balatonkenesei fővárosi üdülőben. A hatalmasméretű vitorlást Szendy Károlyné, a polgármester felesége „Kenese" névre keresztelte

A KIEVI HONVÉD LABDARUGÓCSAPATOK BUDAPESTI MÉRKŐZÉSE

A megszálló csapatokból alakított labdarúgócsapatok hazatértek és az üllői-úti pályán mérték össze erejüket. A közönség javarésze olyanokból állt, akik tavaly nyáron még a kievi Nagystadionban biztatták a fiúkat: Hajrá, magyarok!

A honvédek győztes „A" csapata

Néhány izgalmas pillanat...

↑ A honvédek vesztes „B" csapata

Milassin százados, → aki Kievben vezető lelke volt a magyar labdarúgó sportnak, gratulál a legjobb góllövőnek...

Világ

Tokió: Chandra Bose felolvassa kiáltványát a hindu néphez, a tokiói ujságírók előtt

(Japán rádiókép)

Róma: „Visszatérünk!" A Duce hívő szavát hirdeti sok ezer plakát az olasz városok utcáin. Afrika hozzánőtt az olaszok szívéhez s életet és vért áldoz ez a nemes, nagy nép, történelmi jogainak biztosításáért

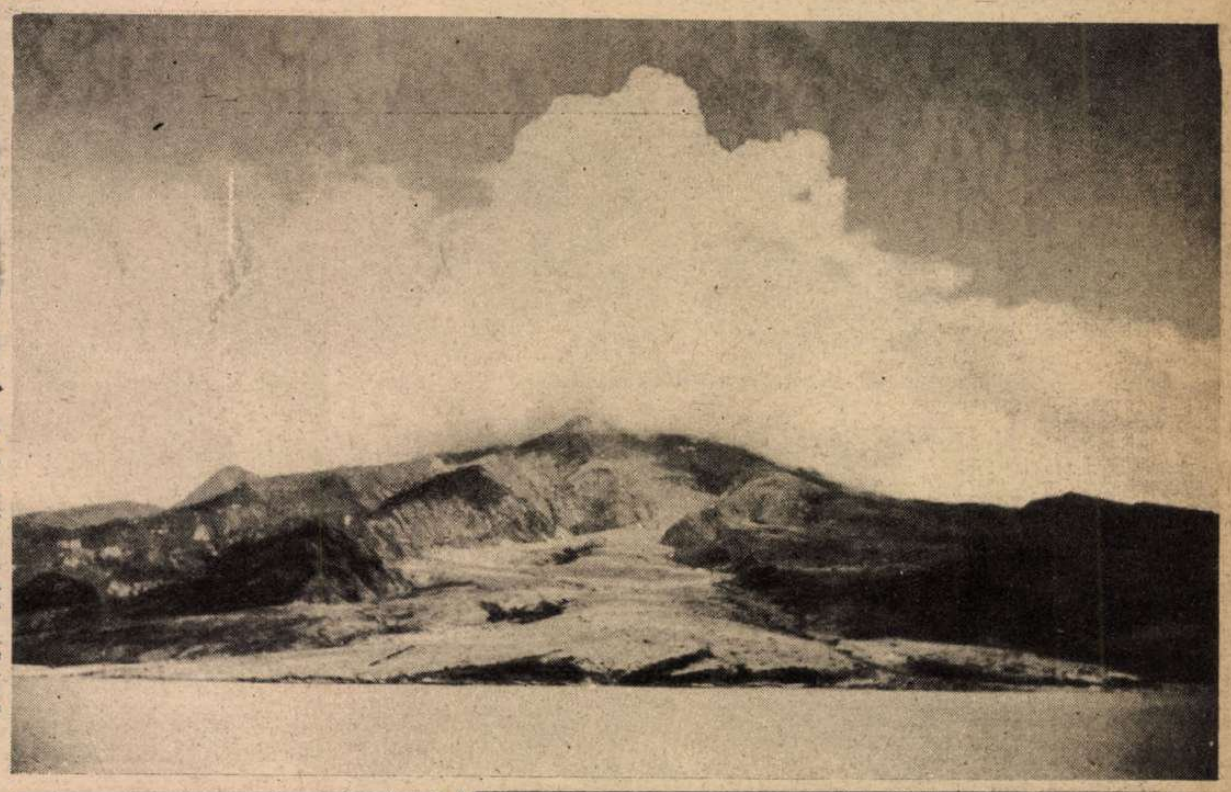

MARTINIQUE SZIGETE. Az amerikai hajóhad zárlat alá vette a francia Antillákat s a lakósságot fenyegető éhinség miatt, Robert tengernagy kifejezte hajlandóságát a szigetcsoport átadására. A francia összeomlás után, a francia Nemzeti Bank nagy aranykészletét Martinique szigetére szállították. Nagy zsákmány lesz a tömméntelen aranyrúd . . .

Buenos Aires: Pedro Ramirez tábornok, Argentina új elnöke

(Rádiókép Buenos Airesből)

Dublin: Eamon de Valera, Irország miniszterelnöke, nagy szavazattöbbséggel került újra a politikai államvezetés élére

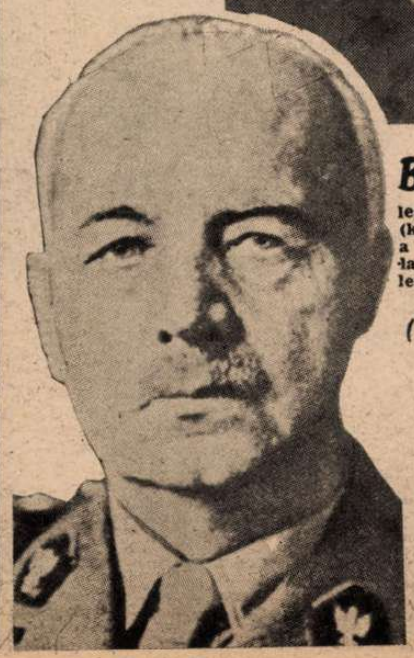

Bécs: Knut Hamsun, Norvégia legnagyobb írója Bécsben (középen). Knut Hamsun a világirodalom halhatatlan nagysága, szívvel-lélekkel a tengelyhatalmak oldalán áll

(A Magyar Futár rádiófelvétele)

Szíria: Sikorszky tábornok, a lengyel emigráns kormány feje, Szíriában feltűnő beszédet mondott a lengyel csapatok előtt, Szovjetoroszország ellen. A szövetségesek kínos meglepetését haragos cikkek bizonyítják az angol és amerikai sajtóban

ujság

Tokió: Chandra Bose, a hindu szabadságvezér Tozso japán miniszterelnökkel beszélget Tokióban, Németországból való megérkezése után
(Japán rádiókép)

Ankara: Ismet Inönü, a török államelnök megnyitja a török néppárt 6. kongresszusát Ankarában. Az elnöki emelvénytől balra Sükrü Saracoglu török miniszterelnök ül. Az államelnök újra kifejtette országának szigorúan semleges álláspontját

Berlin:
Sztojay Döme, Magyarország berlini követe ünnepi beszédet mond a Kormányzó úrról, a berlini Ufa-palota dísztermében

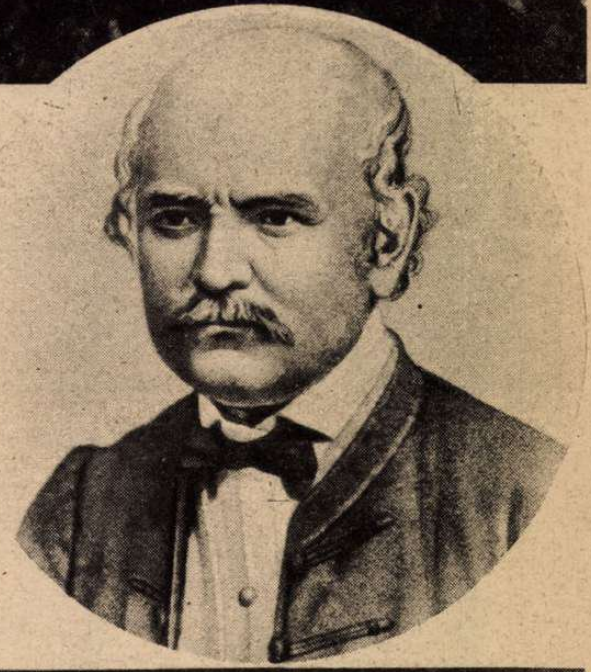

SEMMELWEIS, a nagy magyar tudós születésének 125-ik évfordulóját ünnepli a kulturvilág. A gyermekágyi láz kórokozójának felfedezésével az édesanyák millióinak életét mentette meg. Egy operációnál súlyos mérgezést kapott s áldott életét az őrültek házában fejezte be, 1865-ben . . .

A MARSEILLEI SPANYOL KONZUL szívélyesen megköszöni a tengeri repülőgépet vezető német őrmesternek honfitársai megmentését

Marseille: Juan Lage Garcia spanyol matróz vallomást tesz a kórházi ágyon hajójuk elsüllyesztéséről. Az angolok 30 gránátot és egy torpedót lőttek a semleges spanyol kereskedelmi gőzösre, amelynek életbenmaradt személyzetét egy német tengeri repülőgép mentette meg s Marseilleba szállította

Rotterdam: Lovasított autobusz. A benzinhiány miatt így bonyolítják le a kisvárosok közötti forgalmat Hollandiában

Velence:
Így készül a háborúsan modern női harisnya. Egy keskeny csíkot rajzolnak az asszonyok csupasz lábukra, amely messziről a harisnya varrásának látszik. Közelről pedig, amíg meleg van, nem fontos a hiány. Sőt! . . .

2 Berlin C 3013 234 1/7 2055 =
Magyar Futar Postafiok 37 Budapest 2 =

TERROR

A LÉGIHÁBORÚ ELFAJULÁSA

Megrendült lélekkel számolunk be az angolszász légiterror embertelen elfajulásának újabb bizonyítékairól, avval a leverő tudattal, hogy a kölni székesegyház és a város lakónegyedeinek és templomainak szétrombolása, gyászosan fekete emléknapja marad a légi háború történetének: A lovagiasság, a közös emberi kultúra kincseinek megbecsülése s a háborús nemzetközi jog fogalma kimosódott a nagy sorstragédia komor, végső felvonásából. Az angolszász arculat féktelen gyűlöletbe torzult, a rombolás dühödt szelleme tépi, szaggatja válogatatlanul az Isten házait és az ártatlan gyermekek testét, a kénbombák tüze folyik szét a házakon s ez a pokoli tájakról felszabadult gyilkos ösztön, elkerülhetetlenül sűríti össze a tengelyhatalmak népeiben és katonáiban a megtorlás visszafojtott indulatát. Mi még emlékezünk arra, hogy Hitler Adolf követe, a hatalom átvétele után, a genfi Népszövetség ülésén a légi fegyvernem igénybevételének törvénytelenítését javasolta a győztes nagyhatalmaknak s még három évvel ezelőtt is, a német birodalom vezére és kancelláriája azt ajánlotta, hogy a szembenálló ellenséges táborok mondjanak le kölcsönösen az éjjeli bombatámadásokról, mert nemes ellenfelek fényes nappal is megverekedhetnek egymással, anélkül, hogy a lakósság védtelen rétegeinek fölösleges szenvedéseket okoznának... Mindkét ajánlat megbukott az angolszász ellenálláson! Azóta Angliában kifejlődött a gyerekek, asszonyok, műkincsek, lakóházak, falvak és sűrűn lakott városnegyedek légi pusztításának kegyes elméleti igazolása és irgalmatlan gyakorlata. Az eredmény közös veszteségae a kultúremberiségnek s borzalmasan feltáruló távlata a háború folytatásának! A vas és tűz halálos esője hull a földre s lángjai felavújtják az elkeseredés és a visszavágás legyűrhetetlen akaratát. Akik ezt az áldatlan harcmodort végzetes útjára indították, a szánom-bánom fekete óráit is megérik, a világ és a tiszta fegyverek ítéletében!...

2 Berlin C 3013 234 1/7 2055 =
Magyar Futar Postafiok 37 Budapest 2 =

A SZÉTDÚLT KÜLNI ÁRVAHÁZBAN *(A Magyar Futár rádióképe)*

KERESZT, SZOBOR, KÉP, — híres művészek alkotásai, — szétzúzva hevernek a kénszagú, égett törmelék között...

A Magyar Futár rádióképe) ←

AZ ISTEN NAPJA SÜT BE a kölni székesegyház romjaira a bedőlt kupolán át...

(A Magyar Futár rádióképe) →

A MELLÉKOLTÁRT betemették a romok *(A Magyar Futár rádióképe)*

ROHAM KÖLN ELLEN

AZ EMBERISÉG SZERENCSÉTLENSÉGE

A HATALMAS ORGONA SÍPJAIT DARABOKRA SZAGGATTÁK A BECSAPÓDÓ BOMBÁK...
(A Magyar Futár rádióképe)

↑ GYERMEK HALOTTAK A KÖLNI TERRORNAPON
(A Magyar Futár rádióképe)

← LÉGVÉDELMI RIADÓ! A kis betegeket és sebesülteket, leszállítják a vasbeton légvédelmi pincébe

→ MŰTÉT a kórház légvédelmi pincéjében, az angol terrortámadás alatt. Az embermentés szent munkája a támadás idején sem szünetelhet!

A PINCE FÖLÖTT a pokol erői dühöngenek s lennt az ápolónő védenceit szórakoztatja. A betegápolás hősisége ez: tudni, hogy szülőkre, testvérekre a halál leselkedik a bombázott városban s nevetni, hogy a gyermekek elfelejtsék a veszedelmet...

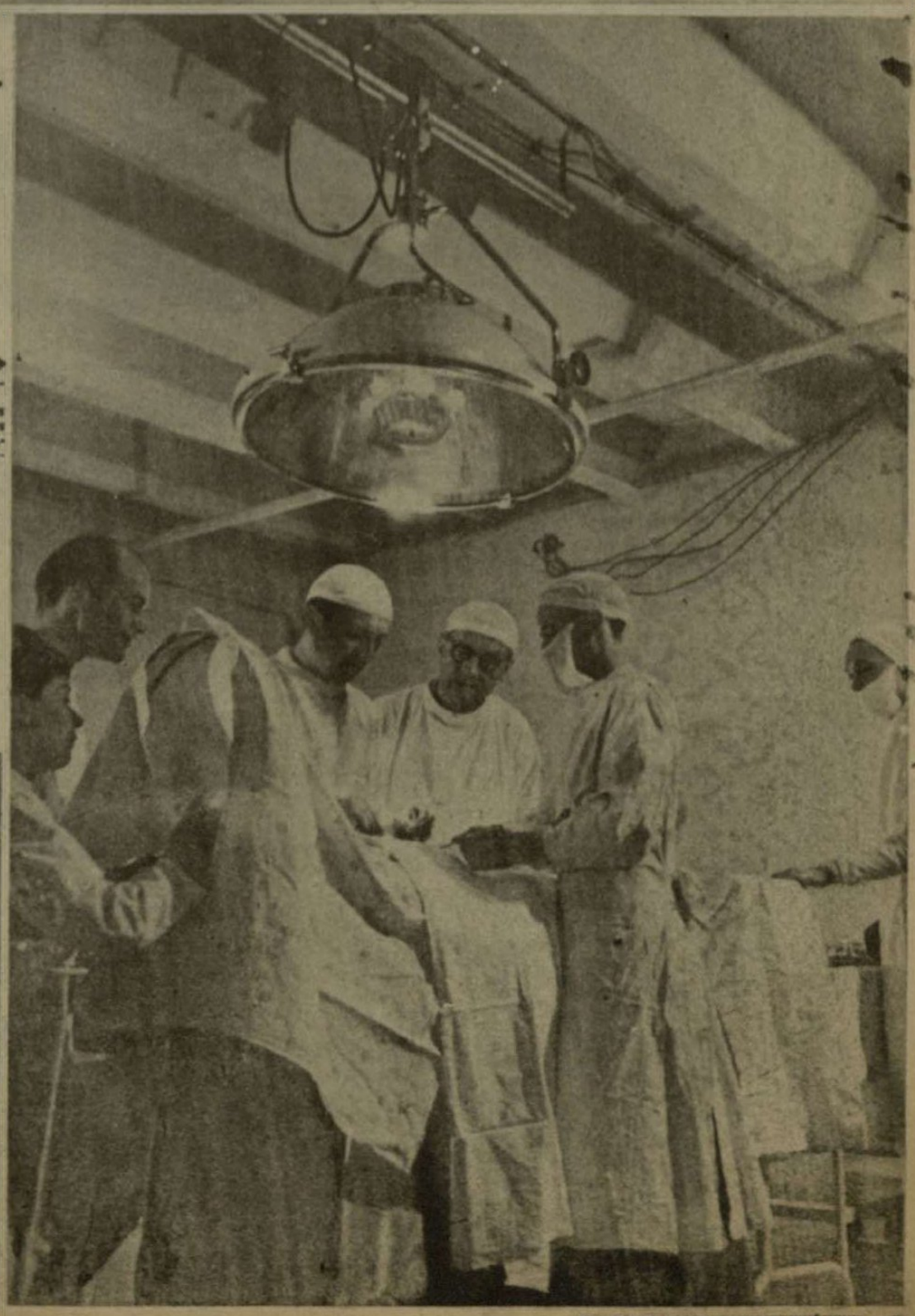

VASBETON-FAL ÉPÜL a Földközi tenger sík partvidékén, még az olyan helyeken is, ahol a közelben a dombok kiváló védelmi állásokat biztosítanak

NAGYGYAKORLAT A FÖLDKÖZI TENGER FRANCIA PARTVIDÉKÉN. Az összes használható öblöket, az új erődítmények összpontosítható tüze védi →

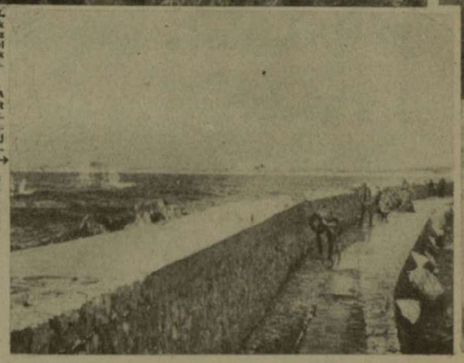

EZERNYI ROBBANTÁS zaja verte fel a Földközi tenger francia partvidékének csöndjét az utolsó hónapokban. Acélból készült, gigantikus vár, Európa védelmére, az Orosz-ián óhbólt a Ligurl tengerig, — ahol az olaszok folytatták a hatalmas művet, az állandó légi terrortámadások tüzében ←

← A SPANYOL-FRANCIA HATÁR KÖZELÉBEN, AZ ERŐS TÜZÉRSÉG készen várja az esetleges angolszász kísérletezést a Földközi tenger felől . .

NIMES VÁROSA Dél-Franciaországban, a város közepén a római aréna, amely közel 2000 éves. Nimes a partvédelem fontos elosztó helye a spanyol határvidék és Toulon között. →

MONTE CHRISTO REGÉNYES SZIGETE, a Chateau d'If, Marseille közelében. A német távoli felderítők körözne körülötte . . .

VÉGIG A FÖLDKÖZI-TENGER PARTJAIN

KÉPES BESZÁMOLÓ EURÓPA DÉLI VÉDŐÖVEZETÉRŐL

Dühöng az idegháború szerte a világon s mint viharos, fülledt nyári éjszakában a villámok, úgy cikáznak az ellenőrizhetetlen hírek a sajtóban és a közvéleményben, a légi, tengeri és szárazföldi döntő támadások közeli megindításáról. Churchill ugyan az őszi falevelek hullásának idejével egyeztette az angolszász inváziós terveket, de Londonban a Gibraltárból kifutott hajóhadat már az európai partraszállás acélos élének dicsőítik. Az angol nagyvárosok népe **a légi terror megtorlásától fél** s növekvő nyugtalansággal követeli a bombázások átvezetését az ezerszer beharangozott **szárazföldi hadműveletekbe.** Norvégia legészakibb pontjától az Égei tengerig, nincs olyan szakasza az európai partoknak, amelyet az angolszász támadás főhelyének meg ne hirdettek volna! Nyilvánvaló, hogy ez az ügyes propaganda csak a tényleges terveket álcázza, mert Európa általános megrohanása katonai és szállítási lehetetlenség. Az angolszászok megpróbálhatják az inváziót egyszerre több ponton is, de csak azért, hogy a tengelyhatalmak hadműveleti tartalékát az első időben megosszák s kisebb erőkkel kerüljenek szembe ott, **ahol főerejüket bevetették. Ez a tá-**

MARSEILLE, Franciaország legfontosabb kikötője a Földközi tenger partján ←

A DÉLFRANCIAORSZÁGI SZŐLŐDOMBOKON ÁGYÚ — ÁGYÚ MELLETT SORAKOZIK. A partvédelem mélyen tagolt az ország belseje felé, a toulouni kikötő felett . . . ↓

SINEKBE SZERELT PARTVÉDŐ ÜTEG TOULON ÉS NIZZA KÖZÖTT. A francia déli végeken összevont katonai erőt nem lehet legyűrni! ↓

A NÉMET MUNKASZÁZADOK fegyverrel és csákánnyal indulnak az új erődítési vonalakba Nizza körzetében. →

madási vonal a francia határtól Bulgária feketetengeri partjáig 3750 kilométer s önmagában is a hadműveleti lehetőségek számtalan változatát rejtegeti. A francia és az olasz partvidék, Szárdinia és Korzika, Szicilia, a görög tengerpart, a krétai erőd, Rhodos szigete, a Kykládok, a dodekanézoszi szigetcsoport, a szaloniki térség és a bolgár határterület védelmi vonalainak áttörése volna az a lehetetlenséggel határos katonai feladat, amelynek megoldását, a félrevezetett angol és amerikai közvélemény a most következő hónapok eseményeitől várja . . . A kiábrán-

DRÓTSÖVÉNYEK VÉGTELEN BARRIKÁDJA FONÓDIK A FRANCIA ÖBLÖK KÖRÉ . . .

OLASZ PARTVÉDŐ ÜTEGEK CIVITAVECCHIA KÖRZETÉBEN

NÁPOLY, a világ legszebb fekvésű városa. Kultúrkincseit az angolszász bombák pusztítják...

→

AZ OLASZ FEKETEINGESEK ŐRSÉGE EGY TENGERPARTI TÁMASZPONTON. A megfigyelő állás alatt békés sakkmérkőzést folytatnak a tüzérek

dulós súlyos következményeivel, azok a vezető politikusok kell számoljanak, akik ezt a naiv hitet és reménykedést felelőtlenül táplálták. A tengelyhatalmak töretlen hadereje **várja** a támadást s a szemtől-szembe való megmérkőzés történelmi idejét. **Európa népei ismerik a nehézségeket s nem húnynak szemet a súlyos megpróbáltatások vihara előtt, de életjogaikat a többezeréves kultúra és a jövendő küldetés öntudatával védik meg a keleti bolsevizmus és a nyugati hódító törekvések ellen, — egyszerre és eavidőben is, ha kell!**

SZÁRDINIA VÉDELME
Vasbeton kiserődök láncolata rejti a védőrséget...

← OLASZ ÉS NÉMET BAJTÁRSAK SZARDINIA SZIGETÉN
A közös harc erősíti az ellenállás szellemét

↓ AJACCIO, NAPOLEON SZÜLŐVÁROSA KORZIKA SZIGETÉN

KORZI[illegible] A PARTVIDÉKE talmas, természetes sziklavár s védelmét néhány fontos pontra lehet összevonni. →

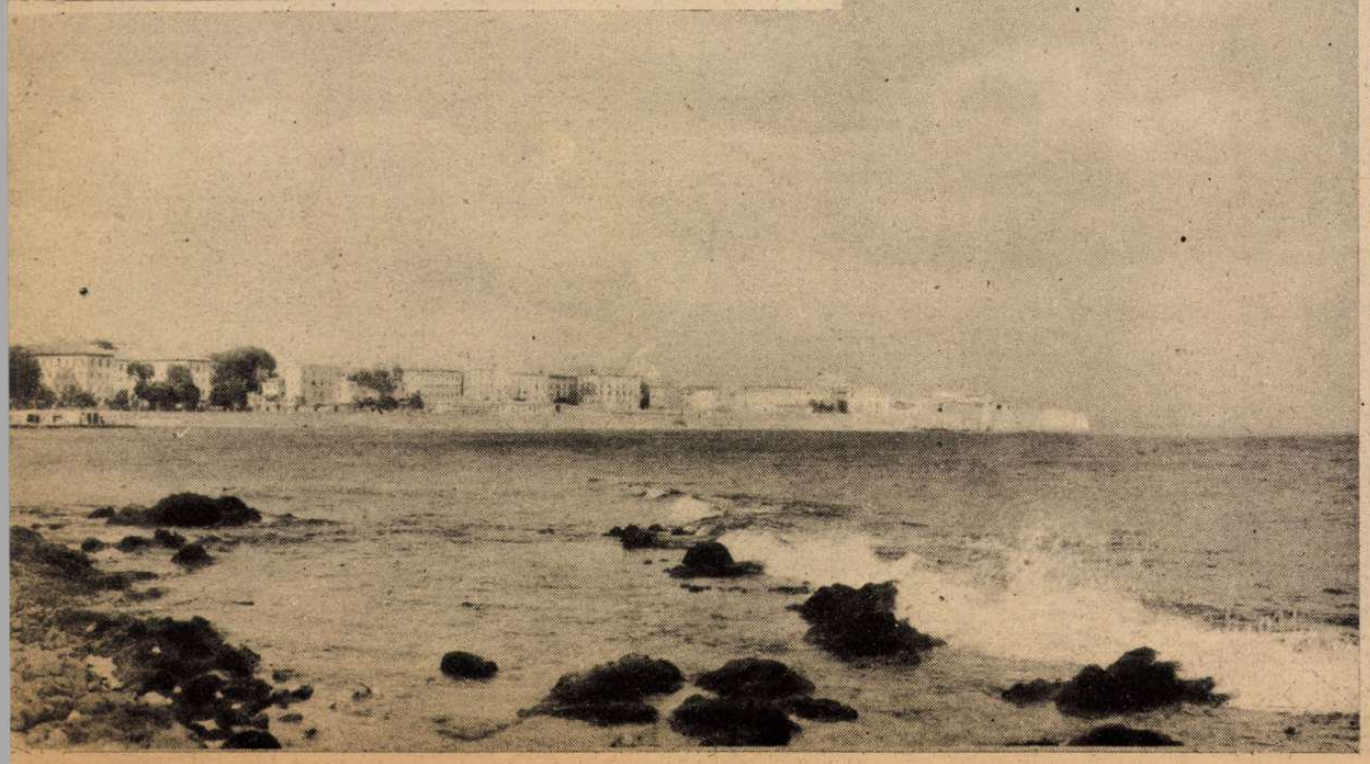

↑ KÉT LÉGIRIADÓ KÖZÖTT. Palermo gyönyörű kék ege alatt, az angolszász terrortámadások rövid szüneteiben, az áldott napfényt élvezik az emberek, amíg a felüvöltő sziréna, újra az óvóhelyre parancsolja őket . . .

TRAPANI BOMBÁZÁSÁNÁL MEGROMBOLÓDOTT A VÍZVEZETÉK. A gyerekek a városszéli kutakból hordják édesanyjuknak a vizet a főzéshez . . .

← MARSALAI CSENDÉLET. Az előkelő szálloda folyosóján a vendég kitisztított cipője mellett, már összesöpörték az éjjeli bombabecsapódás törmelékeit . . .

↑ LÉGVÉDELMI SZIKLABARLANG A SZICILIAI TENGERPARTON
Az utolsó heteket a lakósság ezekben a földalatti üregekben töltötte, de a szenvedés nem törte meg az olasz akaraterőt . . .

A „KIBOMBÁZOTTAK", MESSINA KÜLVÁROSÁBAN. Ennyi maradt meg az olasz munkásember vagyonkájából, a szentkép s néhány bútordarab. Kétkerekű kordéval indul a család, — ki tudja hová? . . . ←

↓ GYŐZÜNK, HALOTTAINK NEVÉBEN
Ez a felírás hirdeti a népi öntudatot Reggio di Calabria romjainak eltakarításánál . . .

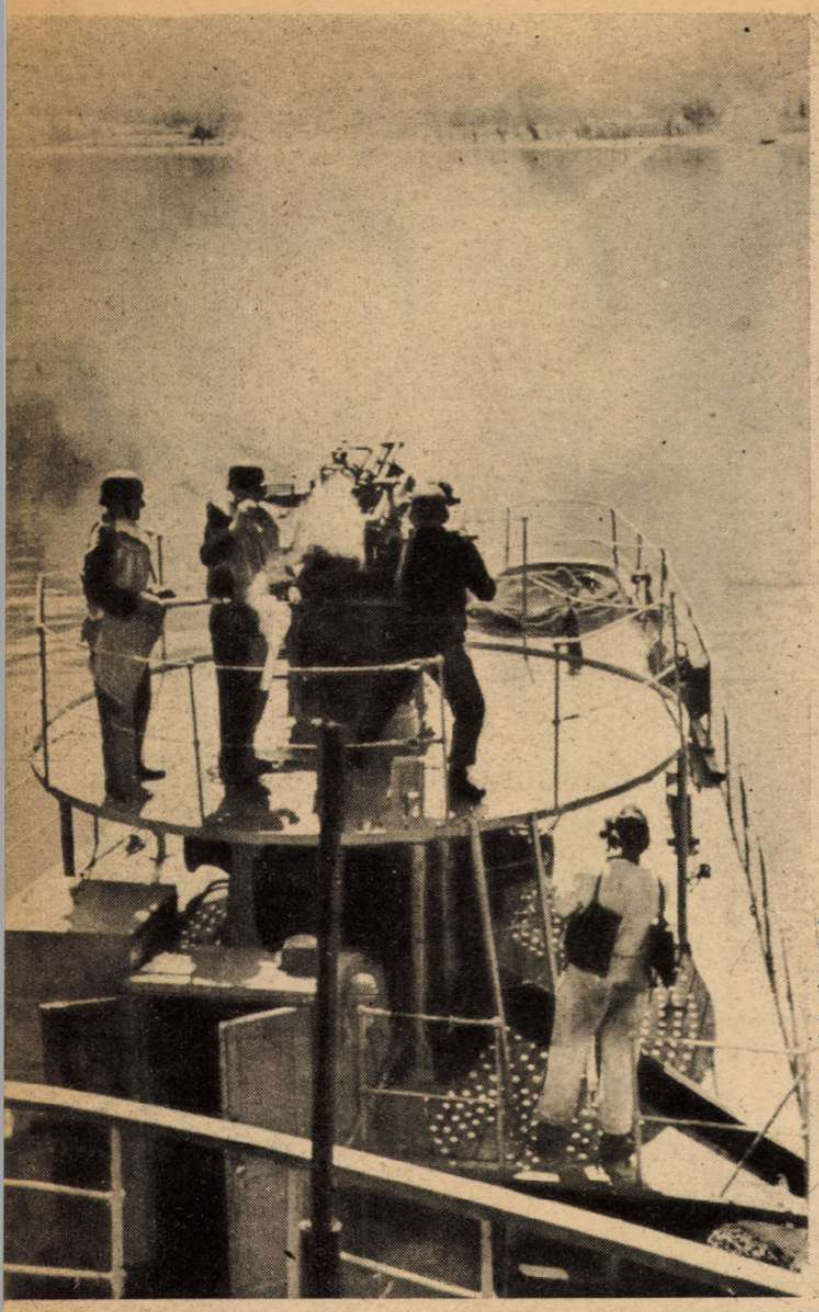

AZ ÉGEI TENGER PARTVIDÉKÉN! A parti kis járművek forgalmát veszélyeztették a kisebb csoportokba verődött kalózok, de a német haditengerészeti egységek felfedezték búvóhelyeiket s ágyútűzzel verték szét kezdetleges váraikat

TŰZ EGY KISEBB KALÓZHAJÓRA! A német rendbiztosító tengerészeti egységek az Égei tenger ezernyi kis szigete között cirkálnak s nem engedik meg a kalózkodás kifejlődését

RHODOS a Phileremo magas pontjáról.

KRÉTA DÉLI PARTJÁN . . . A „meglepő" támadás ideje régen elmúlott!

ÉPÜLNEK AZ ÚJ HADIUTAK ÉSZAKGÖRÖGORSZÁG FONTOS TENGERPARTI PONTJAI FELÉ. A balkáni záróöv a Fekete tengerig védi szilárdan Európát. A hősi harc csak az európai népek győzelmével végződhetik!

SZALONIKI. Nyomorúságos lakónegyed a Citadella alatt. Szalonikit az amerikai repülők bombázták. A város rendkívül megerősített kikötőjének megközelítésére az angolszász hadiflotta tengerészet csak az Égei tenger teljes meghódítása után — gondolhatna . . .

FINN GRÁNÁTVETŐ ÁLLÁS Karéliában, egy hatalmas lucfenyő tetején

SPEER NÉMET BIRODALMI MINISZTER egy T 34-es mintájú szovjet harckocsit tanulmányoz a front mögött

5000 LÉGI GYŐZELEM! Richthofen vezértábornagy (jobboldalt) látogatása a kubáni hídfőnél, Hrabak őrnagy légi osztagánál. Hrabak lovagkeresztes parancsnok (baloldalt) repülő csoportja a közelmultban aratta 5000-ik légi győzelmét

HADIJELENTÉSEK, CSATÁK

A legérdekesebb tény, sőt a mai világhelyzet megítélésének útja az a feledésbemenő igazság, hogy különösen az utolsó negyedév alatt a háború tényleges eseményei és a háborús propaganda éles szögben elkanyarodtak egymástól s azóta valahogyan különálló életet élnek. Azelőtt a propaganda, az események értékelése és a várható következmények felvázolása volt, de mindenképpen hozzásimult a csatatereken kivívott győzelmek vagy elszenvedett vereségek sokaságához. *Ma szinte maradéktalanul megszünt ez a kölcsönösségi viszony.* A nagy hadszínterekről kevés a jelentenivaló. A főarcvonalak egyelőre megmerevedtek. Az ugrásrakész roppant feszültséget eseménytelenül érzi mindenki. Itt-ott tűzbelobban a harc s lángja elhamvad újra. Európa nyugati végein és a Földközi tenger térségében dühöng a légiháború, de még a tengelyhatalmak ellenségei sem állítják, hogy a bombázógépekkel ki lehet erőszakolni a döntést s az öncélúságba züllött légiterrorért pedig, még egyes angol lapok állítása szerint is keserves árat kell majd fizetni akkor, ha a partraszállás kényszere bekövetkezik. Ebben a fülledtlevegőjű és izgató átmeneti állapotban, az ellenséges oldal tétlen seregei elé verte, felriasztott varjúcsapatnak a propaganda ezernyi alaptalan hírét! *Hónapok óta halljuk, hogy minden készen áll az európai partraszálláshoz.* Megmintha *már a döntés megtörtént volna* s nyugodtan hozzáláthatnának a világ első földrészének feldarabolásához... *Csak az elvakult, egyoldalú embereket szédítheti meg ez a csavaros, együgyű propaganda, amelyet az ellenség nyilt és titkos ügynökei héber konoksággal terjesztenek.* A tengelyhatalmak táborában sohasem tagadták a helyzet és a katonai feladatok komolyságát, de nem is űztek gyermekes játékot a feltételezett győzelem gondolataival. *A háborút először meg kell nyerni s a szavak és a nyomtatott betűk erejével ezt a célt megvalósítani már nem lehet.* Milliós, erős és rendíthetetlen hadseregekről pereg le a sok hazug állítás az európai frontokon s minél tovább tart az ellenség világcsalása, annál kiábrándítóbb lesz a csalódás, a fegyveres küzdelem megindulása idején...

Szovjetbizottság

érkezett Londonba a vörös hadsereg tiszteletére rendezett nagy ünnepségre. Angliában a szovjetszerződés és beavatkozás 2-ik évfordulóját ünneplik s Londonnak oka van a barátkozás látványos megmutatására, mert a szovjet szörnyű veszteségei védték meg Angliát a korai vereségtől. *Jó üzletet kétségtelenül az angolok kötöttek a szövetkezéssel és nem a Kreml urai...* A 20 vörös katonából álló moszkvai küldöttség egy *szovjet felhívást* hozott Londonba, amelyet az ünnepségen méla csendben felolvastak a sarlós-kalapácsos vörös zászló alatt. *A felhívás erélyesen rámutat arra, hogy Németországot egyetlen állam erőfeszítésével nem lehet legyőzni s ezért a győzelem kivívásának döntő fontosságú előfeltétele a második arcvonal sürgős felállítása Európában!* Ezért repültek a szovjetkatonák Londonba, csak ez volt fontos a londoni ünnepségben s *Szovjetoroszország üzenete köteteknél többet beszél, többet mond és fontosabb dolgokat árul el, mint a hivalkodó angolszász hírverés többhavi anyaga.* Nyilvánvaló ugyanis az angol tömegek felé parádésan megjátszott katonabizottság kiküldéséből, hogy *Moszkva nincs megelégedve a puszta légiterrorral, bármekkorára is fújja fel annak fontosságát az angal sajtó, éppen a Szojvet megnyugtatására! A Szovjet változatlanul ragaszkodik a második arcvonal létesítéséhez, tehát az angolszászok esetleges európai partraszállási kísérlete nem az erőnek, hanem a szovjetnyomásnak bizonyítéka lesz! Meg kell kíséreljék az inváziót, mert a szovjet addig nem hajlandó magányosan támadni és elvérezni, amíg nem lát komoly sikert szövetségesei oldalán.* Megmarad természetesen végzetes kérdőjelnek az a lehetőség is, hogy az inváziós kísérlet megtörténik, — *de nem sikerül...* Mit szól Szovjetoroszország egy csődbe torkolló invázióhoz? — ez a legnyugtalanítóbb kérdés ma Angliában... Támad, vagy tovább várakozik? Állja a szövetséget vagy a maga érdekei szerint rendezkedik be a hadviselésre? *Elbírná-e egyáltalán a szovjet közvéleménye egy nagyszabású angolszász inváziós hadművelet kudarcát?*

A partraszállást

elméletileg már túlontúl megoldották a kéretlen szakértők s most már csak a gyakorlati keresztülvitel maradt hátra. Igaz, hogy ez a nehezebbik fele a feladatnak s ahogy az angol *Liddell Hart* írja, a katonák jól ismerik a lendületesen elszavalt cél megvalósításának kegyetlen nehézségeit. A jóslások

OLASZ VADÁSZGÉP MEGTÁMAD EGY ANGOL HAJÓT A SZICILIAI PARTOK KÖZELÉBEN

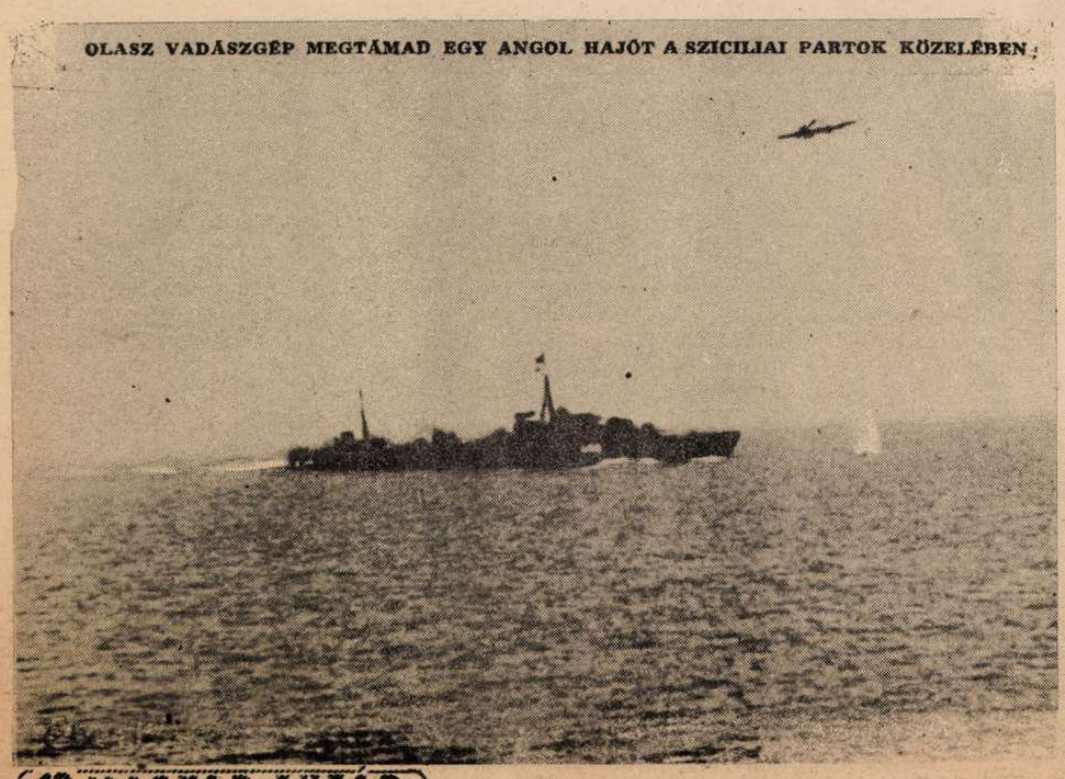

TORPEDÓVETŐ OLASZ REPÜLŐGÉPEK TÁMADÁSA EGY AMERIKAI TANKHAJÓRA, A SZICILIAI CSATORNA VIZEIN

Az előtérben az egyik olasz gép szárnyrésze és merevítő huzala látszik. A berajzolt két nyíl a ledobott torpedók becsapódását mutatja. Ez a légi felvétel a robbanás pillanata előtt készült

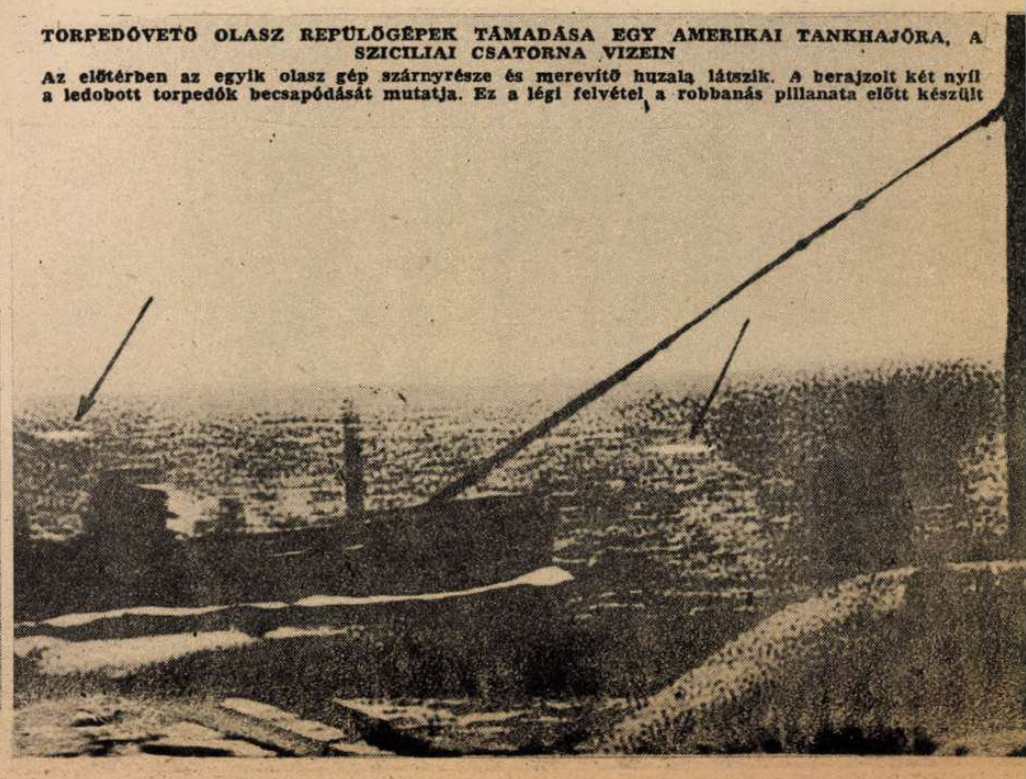

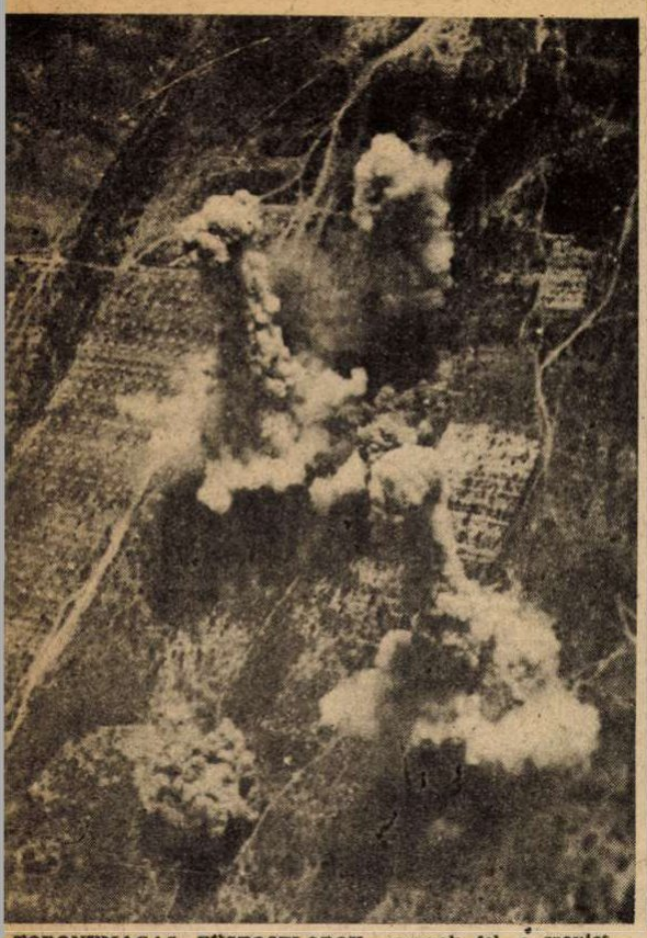

TORONYMAGAS FÜSTOSZLOPOK csapnak fel a szovjet-állásokból a zuhanóbombázók támadása után, a kubáni hídfőnél

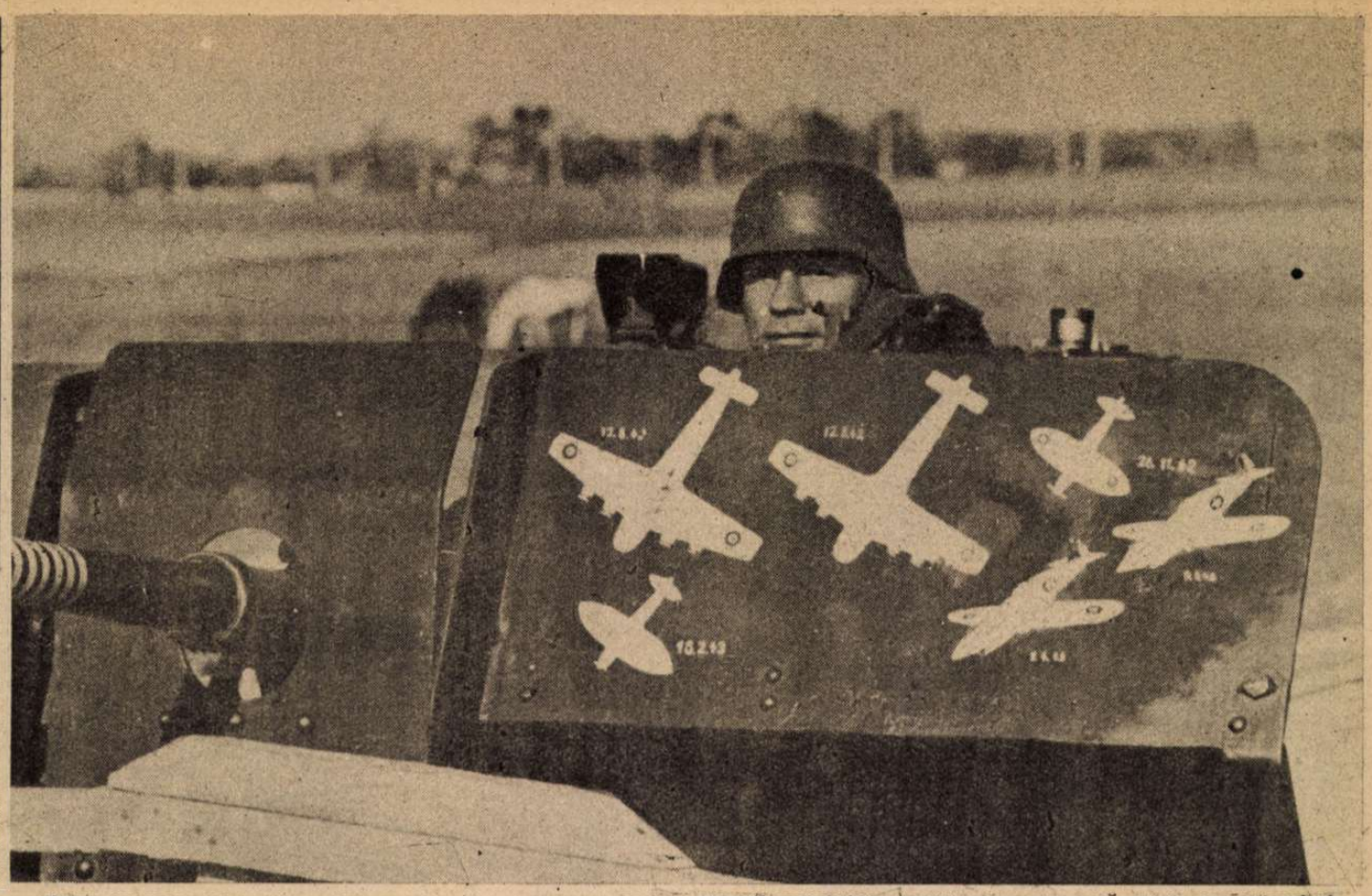

ÉJJEL-NAPPAL készenlétben állanak a légelhárító ütegek Európa nyugati partvidékén. Lelőtt négymotoros bombázók és vadászgépek ábrája díszíti a páncélzatot

ÉS ÚJ FORDULATOK

Irta: Rajniss Ferenc

terméketlen, sűrű bugyborékoltatása már nevetséges és haszontalan dolog s csak az idegesség és bizonytalanság érzésének felfokozására való.

Az angolszász haderőknek három elindulási pontjuk van: Izland, Anglia és Északafrika. A *Szíriába* összegyüjtött s nagyobbára emigránsokból szervezett csapategységek rendeltetési célja egyelőre homályos, ismeretlen. De ha ezt a negyedik gyülekezési helyet is figyelembevesszük, akkor *a négy seregállomáshely földrajzi fekvése alapján bárki a kedve szerint állíthat fel egyszerű és bonyolult inváziós kísérleti lehetőségket s egészséges gondolkodással megjósolhatja, hogy holnap milyen új lehetőségeket tálalhatnak az olvasóközönség elé, az ellenséges sajtó nagyképű híranyagából...* Egyebekben jó idegzettel, csöndben megvárhatjuk az inváziós támadást és különösen a hadműveletek kifejlődését a betolakodók visszaverésére...

A hadszintereken

a háború végkifejlésére hatást gyakorló események nem történtek.

A német tengeralattjárók az Atlanti óceánon és a Földközi tengeren hajókaravánok és egyedül haladó hajók ellen vívott kemény harcok során 8, összesen 49,000 tonnányi hajót sülyesztettek el, köztük egy rombolót és három csapatszállítóhajót. A Földközi tenger nyugati részében egy német tengeralattjáró erősen biztosított ellenséges hadihajókötelékből egy *Frobisher osztályú cirkálót elsülyesztett,* egy másik egységet pedig megtorpedózott. *Június havában az angol és északamerikai tengeri összeköttetés ellen vívott harcban 31, összesen 149,000 tonnányi ellenséges kereskedelmi hajót és 3 csapatszállítógőzöst sülyesztett el a német haderő.*

A nyugati terrortámadások visszaverésében, június havában a német légelhárító fegyverek és a haditengerészet 614 angol és északamerikai repülőgépet lőtt le, közöttük 408 négymotoros bombázót. Az angolszászok legjobb repülőikből újra 2600 embert veszítettek, a németek pedig bebizonyították, hogy a verhetetlennek mondott Halifax, Stirling Lancester bombázók és repülőerődök ellen fokozott mértékben tudja tökeletesíteni elhárító fegyvereit. A hét folyamán a *Köln ellen intézett támadás* az egész művelt emberiség felháborodását váltotta ki. *XII. Pius pápa* a berlini pápai nunciaturához táviratot intézett, amelyben fájdalmát fejezte ki a kölni székesegyházban okozott pusztítások miatt. Az angol légikalózok a Köln elleni légitámadást a vasárnapra virradó éjjel megismételték és újabb nagy pusztításokat okoztak. Ennél a támadásnál az angolszászok *37 bombázót* veszítettek.

A *Földközi tenger térségében,* az olasz városok elleni angol-amerikai légitámadások elhárításában, német és olasz vadászrepülők és a légvédelmi tüzérek *június havában közel 400 ellenséges repülőgépet lőttek le, tehát az angolszászok az elmúlott hónapban Nyugateurópa és Olaszország fölött több, mint 1000 gépet vesztettek! Szicilia* és *Szárdinia* több városa és faluja ellen intézett ellenséges légitámadásoknak sok halott és sebesült áldozata van, de a terror nem tudja megtörni az olasz ellenállást. Ahogy *Guido Baroni* írta: *„Gyűlöletünk az ellenség iránt olyan erőt ád az olasz népnek, hogy minden támadást minden áron visszaver. Olaszország nem hajlandó szolgaságot választani egy tál lencse árán. Mussolini Olaszországa szembeszáll a legelkeseredettebb ellenséggel is. Minden ház erőd lesz, minden hegy legyőzhetetlen akadály, a folyók és a patakok le nem küzdhető szélei a lövészárkoknak. Mindenki harcolni fog ágyúval vagy kézzel, ha üt az óra! Olaszország megérteti az ellenséggel, hogy sohasem tudja megtörni sem most, sem bármikor!..."*

A csendes-óceáni hadszintéren hatalmas, új hadművelet van kialakulóban a Rendova sziget körül. A bevezető tengeri csatában a japánok 6 ellenséges hadihajót elsülyesztettek, kettőt súlyosan megrongáltak és legalább 77 ellenséges repülőgépet lelőttek. *Rendova szigetén és Uj Georgia partjain heves harcok folynak a japán és az amerikai csapatok között.* Az ellenség mindent elkövet, hogy az ottani japán támaszpontok birtokába jusson. A rendovai harcokhoz kedvezőtlen az időjárás, súlyos felhőszakadások dúlnak mindennap s a harc végső fejleményeiről csak későbbi időpontban kaphatunk jelentést. *A japán vadászrepülők megsemmisítő csapásokat mértek a hét folyamán az ausztráliai Port Darwin katonai berendezéseire, ahol 3 japán repülő élete feláldozásával rázuhant az ellenséges célpontokra. Keletázsiából új nagy események hireit várhatjuk. Yahagi* vezérőrnagy, a császári főhadiszállás sajtóosztályának főnöke kijelentette, hogy az elfoglalt fontos támaszpontok kiépítése befejeződött s a japán tengeri, szárazföldi és légierők *készen állanak a háború új hadműveleteire.* Hétvégi jelentés szerint a japánok a háború folyamán 380 ellenséges kereskedelmi hajót, összesen *2,335.000 tonnát* sülyesztettek el. *A tengelyhatalmak legyőzhetetlenül küzdenek egy jobb világért, összes frontjaikon!*

KÖNNYŰ HARCKOCSIK CIRKÁLNAK AZ OLASZ PARTOKON MINDENÜTT, ahol az inváziós kísérletre számítanak...

TÜZET NYIT AZ OLASZ LÉGELHÁRÍTÓ ÁGYÚ PALERMO VÉDELMÉBEN

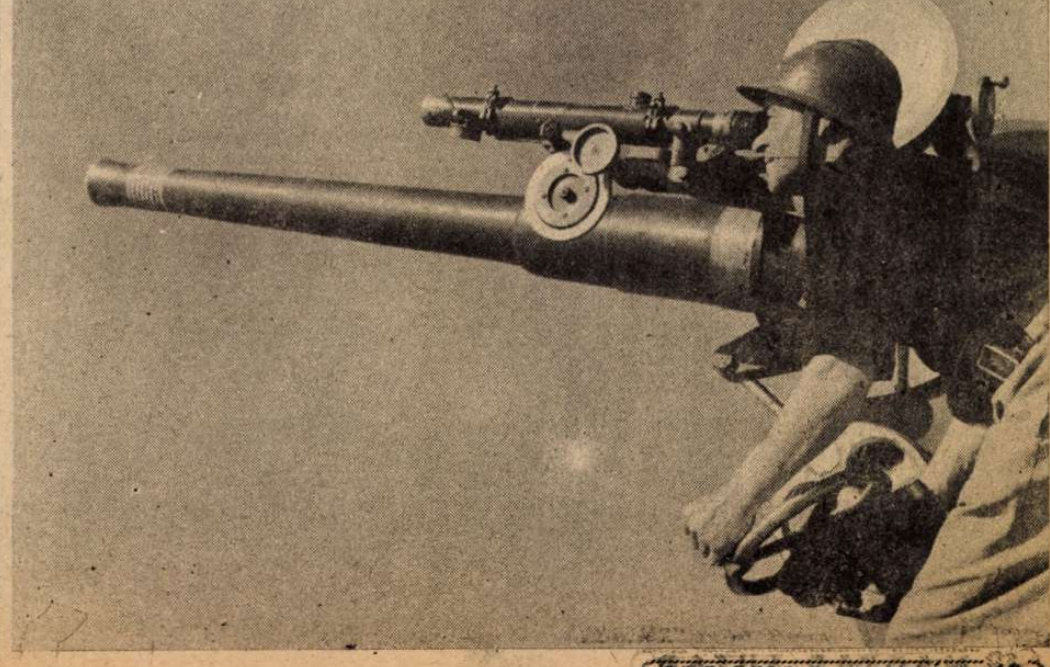

Honvédeink Dicsősége

VITÉZ NEMES DITRÓI OROSZ BÉLA
ezredes, Magyar Érdemrend Lovagkeresztje hadiszalagon a kardokkal

HEHS ÁKOS
százados, Kormányzói Dícsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon a kardokkal
Német Sasrend Érdemkereszt III. osztálya

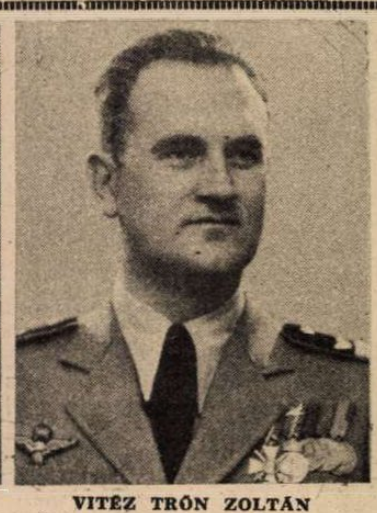

VITÉZ TRÓN ZOLTÁN
százados, Kormányzói, Dícsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon a kardokkal
I. osztályú Német Vaskereszt
II. osztályú Német Vaskereszt

VITÉZ KERESZTÉNYSZIGETHY SÁNDOR
százados, Magyar Érdemrend Lovagkeresztje a hadiszalagon a kardokkal, Kormányzói Dícsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon a kardokkal

SZENTKIRÁLYI LÁSZLÓ
hadnagy, Magyar Érdemrend Lovagkeresztje a hadiszalagon a kardokkal, Kormányzói Dícsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme hadiszalagon a kardokkal
II. osztályú Német Vaskereszt

Dr. BERÉNYI IMRE
orvos-százados, Kormányzói Dícsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon kardokkal

FINTA ISTVÁN
főhadnagy, Kormányzói Dícsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon kardokkal

JAKAB ISTVÁN
főhadnagy, Kormányzói Dícsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon kardokkal

NÉNYEY KÁLMÁN
hadnagy, Német Sasrend Lovagkeresztjének III. fokozata kardokkal

SOMLAI LÁSZLÓ
hadnagy, Kormányzói Dícsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon kardokkal

Dr. MÁTYÁSSY ZOLTÁN
hadnagy, Kormányzói Dícsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon a kardokkal

BERTA GYÖRGY
hadnagy, Kormányzói Dícsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon kardokkal

SASVÁRI JÁNOS
zászlós, Magyar Nagyezüst Vitézségi Érem, Magyar Kisezüst Vitézségi Érem, II. Osztályú Német Vaskereszt

FREY ERNŐ
zászlós, Kormányzói Dícsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon kardokkal

Dr. BARABÁS LAJOS
orvos-zászlós, Magyar Bronz Vitézségi Érem

SZEPLAKY LÁSZLÓ
zászlós, Kormányzói Dícsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon kardokkal

KISS OTTOKÁR
zászlós, Magyar Bronz Vitézségi Érem

KOVÁCS FERENC
zászlós, Magyar Nagy Ezüst Vitézségi Érem

ENGELHARDT GYULA
őrmester, Magyar Bronz Vitézségi Érem

SZÜCS KÁLMÁN
szakaszvezető, Magyar Kisezüst Vitézségi Érem

ZSUNICS SÁNDOR
szakaszvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem

KEREKES SÁNDOR
tizedes, Magyar Kisezüst Vitézségi Érem

ÁLLÓ IMRE
őrvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem

GESCHITZ MÁTYÁS
őrvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem

SZANISZLÓ ISTVÁN
honvéd, Magyar Bronz Vitézségi Érem

TOMSICS FERENC
honvéd, Magyar Bronz Vitézségi Érem

A SZOVJETFRONT MAGYAR HŐSI HALOTTJAI:

BIRÓ ZOLTÁN
főhadnagy

Ifj. JESKÓ JÁNOS
hadnagy

MOLNÁR LÁSZLÓ
zászlós

SZABÓ LÁSZLÓ
őrvezető

NAGY ISTVÁN
honvéd

MALINÁK JÁNOS
honvéd

SIMOS MÁRTON
honvéd

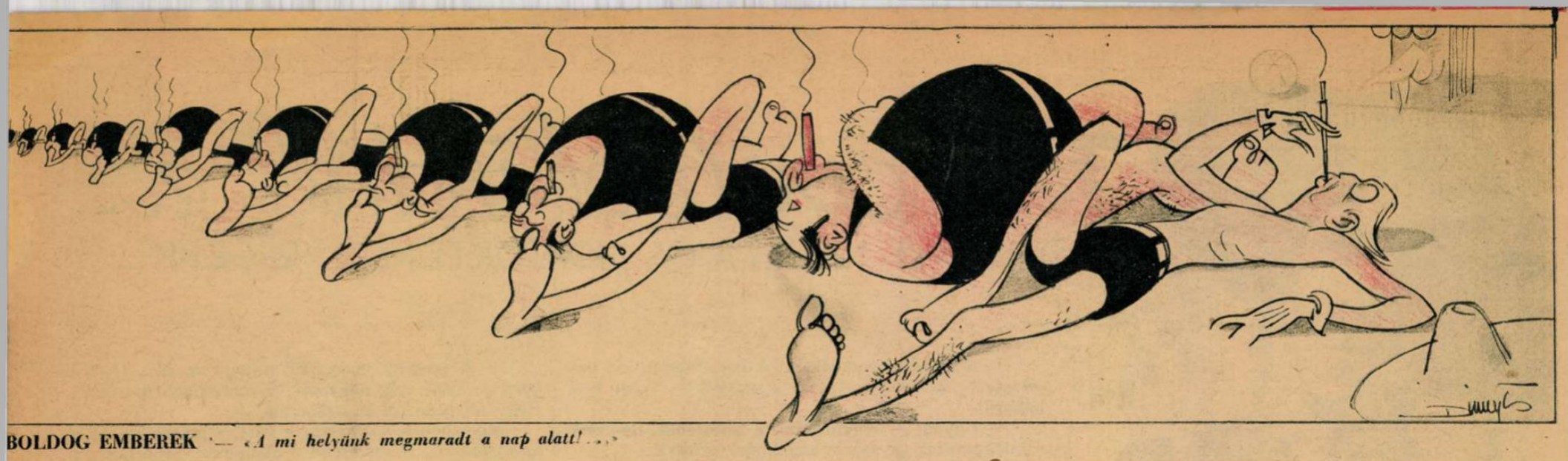

BOLDOG EMBEREK — *«A mi helyünk megmaradt a nap alatt!...»*

A DIVATHÖLGYNÉL:

«Ne mondja meg senkinek kedves asszonyság, hogy libákat hoz mihozzánk, mert még azt találják hinni, hogy zsidó vagyok...»

AZ ÉHES CSUNGKINGKINAI SÁRKÁNY:

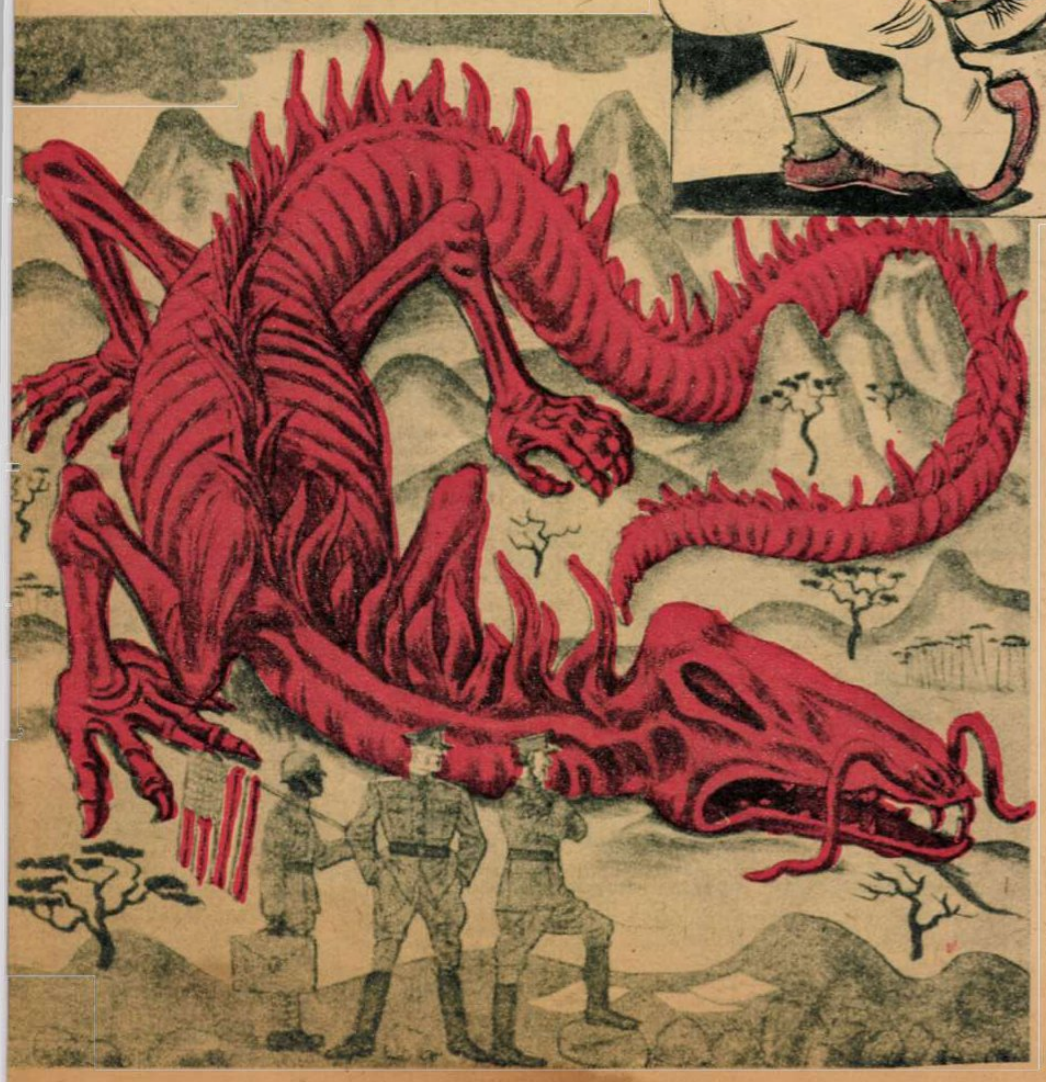

«FEKETE NAPOK» DETROITBAN:

(Hivatalos híradás szerint, a detroiti néger lázadásnak több száz halottja és sebesültje van.)

KÉNYELMETLEN ÜLŐHELY

— Ne kapaszkodjatok állandóan én belém! Nem látjátok, hogy már én is csak a félnadrágommal ülök?...

4 ÉVES TERV

A többi idősú zsidó szélhámos bevonul a 13-asba...

A VÖRÖS SZFINX EGYIPTOMBAN

— Ezek akarnak engem őrizni?...

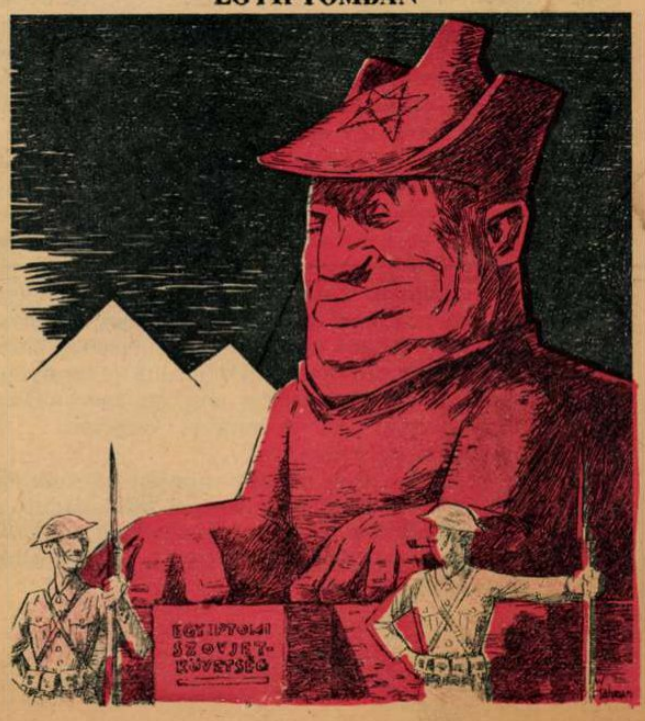

— Sajnálom kedves uraim, de üres gyomorral nem tudok tüzet okádni!...

(Simplicissimus)

Tarnopolból indult el...

DÖVÉNYI NAGY LAJOS KORTÖRTÉNETI REGÉNYE

(46.)

Most következik el igazán a korlátlan lehetőségek ideje, amihez nyul az ember, abból pénz lesz. Hiszen a hadseregnek is szállítani lehet. Mennyi mindenre szüksége lesz a katonaságnak! Hol lehet ezt elintézni? Kivel kéne összeköttetésbe lépni? Talán valami politikussal? Képviselővel, akinek összeköttetése van? A sógor majd segít...

— Nagyságos úr...

A kocsis egészen hátat fordított a lónak, az ostort combja alá szorította s lehajolt, mintha attól félne, hogy valaki meghallja:

— No, mi az?

— Tessék mondani... biztos az a dolog?

Ugy tett, mintha már nem is emlékeznék semmire:

— Micsoda?

— Az a krumpli... Hogy drágább lesz majd...

— Holtbizonyos. Mérget vehet rá...

Valamit mormogott, fejét csóválva.

— Hát akkor vegyek, ugyi?

— Vegyen. Minél többet. És a jó ismerőseit is figyelmeztesse.

— Igen... Majd megmondom egy pár emberemnek. De hogy éppen a krumpli! Tetszik tudni, a lónak is szoktam adni. Főzve, összekeverve egy kis korpával. Igaz, nem lónak való eledel, otthon falun inkább a disznót tartják vele, de olcsóbb, mint a zab. Hát most már, ha drágább lesz, mit csinálok én? Affene ezt a háborút!

Már nem énekelte a nótát, nem fenyegette többé Szerbiát, csak morgott, dohogott,fejét csóválta a szakadó záporban, vállát magasra húzva a bakon, s elkeseredetten csapkodva, nógatva a lovait. Lám, azért Andornak is igaza volt: az emberek mindjárt elveszítik nagy lelkesedésüket, mihelyt bőrükön érzik a következményeket.

Egy utca torkolatából nagy csomó ember ömlött eléjük. Zászlót vittek és zajongtak, ázottan, vizesen is dühös lelkesedéssel. Kísértést érzett, hogy megállítsa a fiakkert és feléjük kiáltsa, mint egy fenyegető szónoklatot: emberek, menjetek haza, nagy veszedelem fenyeget benneteket, reggelre drágább lesz a burgonya. Vajjon, hogy viselkednének? Lehurrognák? Vagy elnémulnának ők is, mint a kocsis, aki már nem akarja elveszíteni Szerbiát, csupán a lovai abrakja miatt aggódik?

A hirtelen kerekedett zápor lassan csillapodott, már megint csak szemergett az eső. Az ívlámpák fényében lehetett látni a permetező szálakat, s a pocsolyák vizén ugráltak a lángnyelvekhez hasonló kis szökőkútak. Megborzongott a hűvösben. Ó, ezek a napok nem lesznek kellemesek.. .A tőzsde is egészen megőrült ma, nem emlékezett, még a legvadabb kontreminek idejéből se, akkora zűrzavarra, mint ez volt... Eszét vesztette mindenki ,a hatalmasok éppen úgy, mint a kis galoppinek. Az Unió kávéházban ordítozva vitatkoztak az alkuszok, a börze besszistái valósággal triumfáltak... Minkenki kínált, kínált, csak a szakavatottak érezték, hogy az elkótyavetyélt árú födözését szeretnék elérni. Béccsel megszakadt a telefonösszeköttetés, ilyen még soha nem fordult elő, azt mondták: az állami beszélgetések számára foglaltak le minden vonalat. Bénává vált az egész szervezet, épp olyan volt ez, mint mikor az ember megvakul és megsiketül egyszerre, s nem tud többé tájékozódni a világban. Talán ennek a következménye volt, hogy a nemzetközi piacon rohamosan érvényesült a devalváció. Akadt papir, amelyik tizenöt koronával olcsóbbá vált pillanatok alatt, mint amennyiért legutóbb kínálták. Ő is veszített jócskán, mert a Ganz és a Cukoripar nyolcvan koronával csökkent... A Hermes is zuhant tíz koronával...

Déli zárlatkor aztán, mintha minden fejetetejére állott volna: a bécsi telefon egyszerre felszabadult, s olyan hírek özönlöttek a terembe, amelyek megfordították a hangulatot. Valaki suttogva adta tovább, mint a hétpecsétes titkot:

— Belgrád meghátrált... A bécsi nagykövet bejelentette kormánya békés szándékát... Nem lesz háború!

— Ugyan! — legyintettek a hitetlenek, de azért a játékpapirok egyszerre emelkedni kezdtek.

Lehet, hogy megjátszott dolog volt? Hogy a bécsi telefonból semmi nem volt igaz? Emlékezett Krausz Simonra, aki elmaradhatatlan szivarjával, édeskés mosolyával, oly rendíthetetlen nyugalommal állott a legvadabb zűrzavarban is. Ő tudta legelsőnek, hogy a bécsi telefon nem működik, s csak bólogatott rá. De emberek, akikről sokan tudták, hogy az ő számára vásárolnak, a fejveszett zuhanás ideje alatt is tovább vették a kötéseket, a kifejezetten játék-papirokból...

Később a büffében találkozott vele. Rózsaszín lazacot evett és pezsgőt ivott hozzá. Nagy elmerüléssel adta át magát a finom falatok és hűs kortyok élvezetének, pedig az értékek, amelyeket vásároltatott, percről-percre zuhantak tovább. Vajjon nem ő súgta meg először valakinek a déli zárlat után a friss bécsi hírt? Nem ő terjesztette, hogy a szerb kormány mégse akarja a háborút? Igy, utólog gyanus a dolog... Mert néhány kötés után egyszerre mászni kezdett felfelé a Magyar Hitel, a Rima, a Közúti vasút és ugyanazok a titokzatos kezek, amelyek tízezreket fektettek bele a zuhanás idején a papirokba, lassan észrevétlenül adni kezdtek... Krausz Simi, — ahogy mindenki becézi, — most is csak mosolygott, új szivarra gyújtott, de a zárlatkor egészen csinos különbözetet vághatott zsebre. Ő teheti... De egy szegény, szürke kis Komor vajjon mit csináljon? Ki ad hitelt az ő szavának, ha híreket portál? Az Unió kávéházban vajjon hányan kezdenének adni, vagy venni, csak azért, mert békehírt, háborús értesülést, tűzvészt, földrengést, aszályt, termést elverő jégeső beállták újságolja? Persze, hogy senki... De azért mindent meg kell játszani. Azt a burgonya-dolgot is... Ki tudja? Hátha ebben van a nagy fantázia? Összeszámolta, mennyi pénz fölött rendelkezik éppen, s úgy találta, hogy néhány vagont vásárolhat. Százszázalékos emelkedést mondott a sógor? Hm... Nagyban, ha jól emlékszik, nyolc koronát adtak egy mázsáért... Nem rossz...

A kocsi megállt.

— Itt vagyunk, nagyságos úr...

— Rendben van, öregem. No, fogja...

Két koronát adott a kocsisnak, aki hálálkodva köszönte a jóságát s már lassan megindultak a lovak, mikor a kerekek zörgése közben még mindig hallotta mormogó hangját:

— A szegény embernek sehogy se jó../A háború is csak még nagyobb nyomorúságot hoz arra. Hogy süllyedne el az a Szerbia...

Miközben a házmesterre várt, s belehallgatózott az éjszakába, mindenfelől a mámoros város lármája hömpölygött feléje. Zenefoszlányok, éljenek dörgő hangja tetőzte a házakat, s rohant végig az utcák kacskaringóin. A Várban, József főherceg palotája előtt tüntettek, az Országos Kaszinó épületénél torlódtak, meg a Nemzeti Kaszinó előkelő székházánál, és hallgatták Huszár Károlyt, a sárvári képviselőt, aki egyik ablakba kapaszkodott fel és onnét lelkesítette a tömeget. A német konzulátusnál, a Mária Terézia kaszárnyánál is kiáltoztak, a csendes Szent György-térre is betörtek a bosnyákok pirosfezes zenekarával, amely a Ferdinánd kaszárnyából vonult ki. Tizenkét óra felé járt már, sötét volt a pesti part, feketén hömpölygött a Duna, csak a honvédelmi minisztérium ablakszemei ragyogtak sárgán. Ott szolgálatot tartottak ma.

— Éljen a háború!

— Éljen a király!

— Éljen a hadsereg!

Az épületet körülfolyta a nép s az erkélyen egyszerre megjelent, egyenruhában, csákóval a fején Hazay Samu báró, a miniszter. Lelkesítő beszédet mondott, a haza és a király iránti kötelességet emlegette s minden szavára dörgő éljen volt a felelet...

Aztán szalutált, s eltűnt...

Százezernyi ember volt odakünt? Vagy még annál is több? Ki tudná megmondani? A fáradtabbak már szállingóztak haza, kissé szégyenkezve, hogy nem tudnak kitartani. A házak árnyékában osontak tova, mint a szökevények, árulók, akikben nem volt elég erő egy ügyet mindvégig szolgálni. Torkukat reszelték, száraz ajkukat nyalogatták s nehezen emelgették lábukat, mintha már a kincstári bakancs húzná.

— Jó estét, Komor úr! — köszönt rá valaki.

A negyedik emeletről Fischer, a rövidárús volt.

— Maga is tüntetett? — kérdezte tőle.

— Persze. Hallja, uram, aki ma nem volt az utcán, abban nincs egy csepp vér! Micsoda egy nap volt, te jó Isten... Láttam Tiszát, ott voltam a munkapárt előtt és a Várban is, József főhercegnél.

— Ne mondja!

— Miért? Tán nem hiszi?

— Dehogynem!

— Uram, ez egy történelmi nap, esküszöm...! Az a lelkesedés, ami volt! Cccc... Tudja, hogy a Kossuth-nótát legalább százszor elénekeltük? Kint vol-

„ZÁSZLÓT VITTEK ÉS ZAJONGTAK, ÁZOTTAN, VIZESEN IS DÜHÖS LELKESEDÉSSEL..."

tunk Kelenföldön is, elfogtuk Putnik vajdát, a szerb vezérkari főnököt.

— Maguk?

— Ááá! A rendőrök... Meg a detektívek. Agyon akarta magát lőni elkeseredésében. Micsoda vademberek ezek, hallja! De bevittük aztán a térparancsnokságra.

— Ott is ott volt?

— Nem oda már nem jutottam el. Kocsin vitték a vajdát, a lányával együtt, mert az is vele utazott.

A házmester papucsban, vállára vetett kabátban, álmosan csoszogott kaput nyitni. Azzal a kérdéssel fogadta őket, hogy mit tudnak: reggelre kitörhet-e a háború? Mert akkor őneki is biztosan mennie kell, tartalékos zugsführer a harminckettesnél.

Fischer úr a lépcsőn felfelé menet is lelkesen magyarázott. Mindent tudott, ami a városban az este történt, pontos értesülései voltak arról: mit mondott Tisza, mit beszélt Zichy Aladár gróf, s Putnik vajda, akit a kelenföldi pályaudvaron egy elsőosztályú fülkéből húztak ki Nagy Károly detektívfőnök emberei, pontosan tíz óra tíz perckor.

— Hát a viszontlátásra, — szorította meg kezét a búcsúzáskor. — Apropó, kedves Komor úr... Nem volna számomra valami jó tippje a börzén? Tudja, szívesen játszanék most, háború lesz, ilyenkor talán a magamfajta gimpli is nyerhet...

— Most nincs. De legközelebb talán tudok mondani valamit, aminek hasznát veszi.

— Viszonzásul én meg majd adok magának pár vég fínom vásznat.

— Vásznat?

— No, igen... Drágább lesz, meglátja.

A vászon is? Hát nem csak a burgonyában várható hossz? Az egész vonalon emelkednek az árak? Mindenki spekulál?

Csendesen nyitotta ki az ajtót, sötétben botorkált be a hálószobába és szuszogva vetkezett. Az asszony már aludt, egyenletesen, sipolva lélekzett az ágyban. Nem sokat törődik a háborúval...

Egy pillanatra eszébe jutott, hogy hátha őt is elkapja ez a gigászi ár, s elviszik katonának. De aztán a lábára gondolt, süllyedt bokájára s megnyugodott. Lám, néha ez is jó valamire. Mennyiszer átkozta már ezt a lúdtalpat, amely kényelmetlenné teszi a járást, s olykor valósággal fájdalmat okoz, kivált a forgalmasabb napokon, amikor az ember kénytelen a szokottnál is többet szaladgálni. S most kiderül, hogy direkt szerencse az ilyesmi. A katonák válogatósak; mikor a sorozáson megmondta, hogy bokasüllyedése van, az orvos undorral intett: untauglich, — s éppen csak rápillantott a lábára. Nnna... Mondja már, doktor úr... Nem kell lövöldöznöm a szerbekre és énrám se lőnek. Micsoda pech!

Óvakodva ereszkedett az ágyra, bebujt a paplan alá és lehunyta a szem. Csak most jutott eszébe, hogy reggel nagyon korán kell kelnie, s ezért kimászott, papucsot húzott és kicsoszogott a cselédhez, aki riadtan, borzasan dugta ki fejét az ajtón a kopogásra. Nem tudta elképzelni, mit akarnak tőle ilyen későn.

— Öt órakor keltsen, fiam... Húzza fel a vekkert, nehogy maga is elaludjék.

Megnyugodva sietett vissza s ahogy fejét a párnára tette, már el is szenderedett. Álmában egy szigorú bizottság előtt állott, meztelenül, s a pápaszemes, aranygalléros orvos gúnyosan, arcába hajolva korholta:

— Micsoda dolog ez, kérem? Maga ilyen lúdtalppal még ide mer állítani? Hát mit képzel? Kinevetnék a monarchiát, ha ilyen hakasznikkal küldenénk az embereket a frontra! Takarodjék haza...

Csak azt csodálta, hogy az orvos úgy mondta: hakszni. Az Unioban, az öreg ujságos, Adolf bácsi szokta ezt a szót használni, mikor sorsára panaszkodik s mutogatja két óriási úgos cipőbe bujtatott lábait.

Aztán hanyatt fordult és szaggatott horkolásba fogott, megtöltve éjszakáinak ez elmaradhatatlan zenéjével a szobát.

III.

— Már rég Pesten kellene lennünk! Igazán hallatlan, hogy egy vonat ennyit késsen!

— Kérem, nem szabad türelmetlenkednünk... A bevonuló katonák miatt van ez.

— Állítsanak be a menetrendbe külön vonatokat! De ez... ez hallatlan! Hat óra késés eddig és csak Füzesabonyban vagyunk!

A fülke utasai két pártra szakadtak. Voltak, akik, azt akarták, hogy tüstént adjon az állomásfőnök egy mozdonyt, amely bevontatja Pestre a szerelvényt, s a katonákat szállítsák le, adjanak nekik másik vonatot, de a polgároknak, akik az adót fizetik, s fenntartják a vasutat is, ne okozzanak ennyi kellemetlenséget. Mások szeliden belenyugodtak mindenbe, s bólogatva ismételték: ez a háború kérem, ez nem lehet most másképp. Az ujságokban olvasott szólamok egyszerre életre keltek, a vezércikkek mondatait ezren és ezren ismételgették, mondván, hogy „a most meginduló hősköltemény várható eseményeivel szemben nem illik epizódszerű dolgokra nagy szókat pazarolni."

A folyosón mozdulni se lehetett már. Tele volt emberrel minden talpalatnyi hely, a levegő megsűrüit, hiába nyitották ki az ablakokat. Az új állomáson felszállók számára, úgy tetszett, csak a lépcsőn szoríthatnak annyi szabad deszkát, amennyin lábukat megvethetik, de aztán mikor megrohanták a nyöszörgő eresztékű kocsikat, mégis beljebb préselődtek a ládás, batyus, bőröndös utasok. Bajtársi szivességgel nyomultak összébb, még ölelkeztek is.

A kis, bakterháznyi megállóknál csapatostul álldogáltak az asszonyok és sírtak, karjukra emelt gyermekeiket az ablak felé nyujtogatták és ameddig bírták, futottak a szuszogva meginduló vonat mellett. Hátul, a harmadosztályú vagónokban harsogott az énekszó, szakadatlanul. S daloltak azokban a vonatokban is, amelyek szemközt jöttek, s egy percig összefolyt a két dal, megütközött a robogás szelével tele, zúgó, keskeny térségben, vad hangzavarrá válva.

Juda az ablaknál ült, némán bámulva a váltakozó tájat, az elrobogó szerelvényeket, s hallgatta a vitát, vagy énekszót, ami éppen füleit igénybevette. Látta, hogy az állomásokat mint lepi el a végtelen tömeg, mennyi asszony és férfi búcsúzkodik, éppen úgy, mint a temetőben, a nyitott sírnál. Nem érzett különös részvétet azokkal szemben, akik bevonultak s holnap talán már útban lesznek oda, ahol a halálba botolhatik bele minden lépésük. De igen érdekesnek találta, hogy minden állomáson, — nem csupán a nagyobb pályaudvarokon, ahol a tolató vágányok egész rendszerét elfoglalták, hanem a kis megállóknál is, — mozdony nélkül, vagy a lomhán pipáló kéményű lokomotivokkal együtt mennyi tehervonat vesztegel. A marhavagonokból bársonyos szemű ökrök, lomha és rossz szagot árasztó disznók, türelmes juhok bámulták az ő vonatjukat s bezárt, nyilván áruval megrakott más kocsik. Ezek mind Festre igyekeztek volna, de itt rekedtek a katonavonatok miatt s most ki tudja, mikor jutnak el oda, hány nap, vagy hány hét mulva!

Tapasztalatokban gazdag volt ez az utazás, sokat tanulhatott hosszú órái alatt, aki nyitva tartotta a szemét. Valakit például arról hallott panaszkodni, hogy már a negyedik állomáson nem tudott venni egy szál gyujtót. Egyszerűen nincs. Kifosztották a dohányos-pavillont a bevonulók, új árut pedig nem kaphat a boltos, hiszen most nem foglalkozik senki ilyen apróságokkal.

— Én is tíz fillért fizettem egy suhancnak egy doboz gyufáért! — mérgelődött a folyosón valaki.

Tehát áruhiány lesz... Nem állandósuló, csak átmeneti talán, de mindenesetre jól jár, aki készletet gyüjt. Alig várta, hogy hazaérjen, s intézkedhessék. Jól mondta telefonba Komor: a banknak most át kell térnie az utolsó mozgatható fillérjével is a portéka felvásárlására. Jó, hogy éppen Munkácson volt, mikor a háború első szele végigrohant az országon. Azoktól a nyugtalan, mocskos kis zsidócskáktól, akiket mindenki lenéz és megvet, egyetmást lehet tanulni. Ők ösztönszerűen cselekszenek s mi volt legelső teendőjük, mikor kiragasztották a baljós plakátokat, az öreg király népeihez intézett szózatával? Bár a kiáltványban szó se volt efféléről, hiszen csak kötelességről, hűségről beszéltek az ünnepélyes kongású mondatok, a munkácsiak hazasiettek és — eldugták a borsot, gyömbért, szekfüszeget, szerecsendiót. És eldugták a gyufát is, mintha összebeszéltek volna. Várakozó álláspontra helyezkedtek a világgal szemben, nem szolgálták ki a vevőket úgy, mint régen, amikor még kínálgatták is a portékát. Nyájasságuk megszűnt, abban a pillanatban, mikor a vásárlók a szokottnál sürűbben jelentkeztek és meg is szaporodtak. Mindenki venni akart valamit. Ó, őket nem lehet becsapni... Ami a kundsaftnak megéri, az nekik is.

A negyedik napon már vállukat vonogatták és azt mondták igen sok portékára:

— Nincs. Kifogyott. Nem is biztos, hogy lesz...

A szomszéd, a kis púpos Goldmann Izrael, izgatottan ragadta meg a karját, mikor összetalálkozott vele az utcán:

— Mondja, nem tudna nekem szerezni egy nagy tétel plajbászt?

— Minek az? — kérdezte csodálkozva.

— Minek? Hogy-hogy minek? Eladom. Minden mennyiséget eladok. Tudja, akik bevonulnak, mind venni akarnak egy tintaplajbászt. Már három napja kifogyott nálam. Egy szerencsétlenség, én mondom magának... Háromszoros áron el tudnám adni. Hogy én milyen bolond voltam, mikor elkótyavetyéltem a drága árumat... Volt legalább ötven tucat. Tudja, mit vesztettem rajta? Ha eszembe jut, esküszöm, sírva kell fakadnom...

A kávéházban suttogva vonták félre egymást az emberek. Nagy tételekben vettek mindent, valóságos börze alakult ki, ahol a kereskedők egymástól vásároltak, hogy aztán ugyanazt az árut két nap mulva még drágábban szerezze meg üzletfelétől az eladó.

— Folytatjuk. —

MAGYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: DR. RAJNISS FERENC főszerkesztő. A kiadásért felel: Grátzer Antal. Szerkesztőség: V., Gr. Klebelsberg-utca 29. Telefon: 120-856. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 19. Telefon: 132-883, 139-926. — Előfizetési ár egy évre 12 P, félévre 6 P, negyedévre 3 P. Egyes szám ára 24 fillér. Csekkszámla: 21.363. Kéziratok, képek, rajzok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kiadóhivatal nem vállalja. — Nyomatott a Stádium Rt. offset-körforgógépén. Budapest, V., Honvéd-utca 10. Felelős: György Aladár igazgató.

A lapot küldi:

.....

Cím: .....

.....

Tábori posta szám: .....

A VIRÁGOS SENKI-FÖLDJÉN